BONDIA® ARUBA

Diasabra 28 di Februari 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

San Nicolas 'in the picture'... Awor den sentido positivo...?

Pagina 5

Parlamento unanimamente ta aproba castigo mas pisa pa coremento iresponsable

Pagina 6

- Caso "Bromelia": Ex-director di SSA condena na 6 luna di prison

Pagina 3

- Evacuacion medico for di un barco crucero

Pagina 18

- Trump "no ta contento" cu Iran pero ainda no a dicidi riba atake

Pagina 24

Dumpnan ilegal ta keda un preocupacion pa medio ambiente y salud publico

Pagina 3

Prome Minister di Haiti ta subraya e progreso cu a logra den combati gangnan

Pagina 11

Pakistan ta declara guera contra Afganistan

Pagina 23

Eagle Beach: Miho beach den Caribe

Pero na punto di deterioro

E aña aki Eagle Beach atrobe a ser nombra como e miho beach den Caribe den e encuesta anual di Tripadvisor Travelers' Choice awards, marcando un logro grandi atrobe pa e beach mas popular di Aruba. Elogia pa su santo blanco y pa ta un di e miho luganan riba e isla pa mira solo baha, Eagle Beach ta keda un atraccion stima pa bishitantenan di Aruba. Na mesun momento, e beach popular aki ta birando un sitio di preocupacion unda a cuminsa mira tendencia di sobrepoblacion causa pa sobredesaroyo.

Aruba te ainda un destinacion reconoci

Esaki no ta prome biaha cu Aruba ta haya reconocemento mundial como un destinacion ideal pa vakantie. Na comienso di anja Aruba a aparece prominentemente den e lista di Tripadvisor su "Travelers' Choice Best of the Best Destinations", tras di Republica Dominicana. Y den e ultimo añanan e isla a ser nombra entre e top islanan na mundo pa bishita, enfatisando e posicion unico di nos baranca chikito den mundo di turismo.

Manera un usuario a nota riba website di TripAdvisor: "E ta e miho isla, e tin tur cos conteni den un espacio chikito, e awa di temperatura perfecto, santo cu ta alivia bo stress, e habitantenan, yuwananan, tur cos ta perfecto. No ta por nada nan ta yam'e 'A Happy Island.'"

Cu e demanda di biahe internacional cu ta spera di keda fuerte durante henter 2026, e spotlight di Eagle Beach riba e lista di Tripadvisor ta señala un impulso di aun mas bishitante, sosteniendo nos economia turistico y fortaleciendo Aruba su posicion como un destinacion Caribense top.

Na mesun momento, e impulso aki por haci Eagle Beach aun mas vulnerable pa sobrepoblacion y sobredesaroyo—algo cu nos ta mirando caba.

Eagle Beach bao presion

Na 2023 caba hopi den comunidad a trece nan preocupacion tocante sobredesaroyo den cercania di Eagle Beach

ora varios keho a surgi tocante trabao di construccion di un otro condominio. Turistanan mes a señala nan disgusto, enfatisando cu tanto construccion ta bay haci cu e beach publico di Eagle Beach ta bay ta demasiado yen di hende cu ya e ta bay bira dificil pa e turistanan disfruta trankilamente di e beach.

Otronan tambe a pone atencion na e presion adicional riba RWZI, y a comenta tocante e impacto cu esaki por tin ariba e problema cu tin caba di mal holo den e area aki. "Eynan e red electrico ta bay y mas holo di e awanan sushi sigui pa mas musca! Mi tin cu bay cambia mi timeshare pa un luga nobo pa mi keda," e usuario a comenta e tempo ey.

E problema di holor den area di Eagle Beach ta algo cu tin añas ta stroba turistanan, y ta pone Aruba den mal luz. Y construccion ta loke ta pone aun mas presion ariba e planta di RWZI y locual ta ocasion e mal holor, ya cu e planta no por procesa e cantidad di awa sushi cu ta yega.

Un otro problema cu ta acompaña sobredesaroyo ta sobrepoblacion—algo cu e luna aki a haya hopi atencion riba red social. Bon Dia Aruba a reporta riba e asunto, cual a surgi despues cu activista conoci Nigel Maduro a publica un video mustrando con yen e beach tabata. E imagen di Eagle Beach a atrae hopi comentario, unda varios ciudadano y turista a lansa nan critica y expresa nan miedo pa e futuro di nos beachnan.

E imagennan di Eagle Beach tabata un recordatorio fuerte di kico nos lo por anticipa si no tuma accion concreto pa cu sobredesaroyo riba e isla.

E situacion tambe a trece den mente Baby Beach; un beach cu antes tabata basta trankil pero cu awor ta plaga pa sobrepoblacion. Awor ta parce cu Eagle Beach lo ta un otro sitio cu lo bira victima di e mesun aglomeracion.

Considerando cu temporada di campamento ta yegando pronto, mester bisa cu esaki lo por empeora e problema di hende riba beach, resultado den mas sushi riba beach, problema cu palapa y menos espacio pa parkeer auto.

E cuestion di palapa ta algo cu den ultimo tempo a bira un topico particularmente controversial.

Den ultimo añanan Bon Dia Aruba a reporta varios biaha tocante kehonan cu ta surgi di turistanan pa loke ta uso di palapa unda mayoria ta confundi si nan mester paga pa palapa of no. Manera ta conoci, palapanan traha di palo riba beach ta recursonan publico pa tur hende usa, sea bo ta local of turista. Sinembargo, ta parce cu ainda tin caso di abuso ta surgi, resultando den pelea tocante ken por usa palapa of no.

Awor cu ta anticipa mas y mas bishitante riba e beach. E problema di palapa por escala, lagando su tras un sentimento di disgusto ambos pa turista y localnan.

Ademas, mester keda enfatisa e impacto ambiental cu presion creciente lo tin den e area, entre otro pa nos driekielnan famoso cu ta usa Eagle Beach como un di nan sitionan preferi pa pone webo. Cu mas contaminacion di luz, strobacion di hende y sushedad den e area, Aruba por drenta den riesgo di perde su bida salvahe—un di e caracteristicanan cu expertonan a bisa caba ta haci nos isla particularmente unico.

Y na final, tur esaki por ta conducivo na un deterioro di Eagle Beach su atraccion, cual na su turno lo menasa e imagen di "One Happy Island" cu Aruba tin añas ta promove.

Manera a pasa caba cu Baby Beach, Eagle Beach ta na punto di perde su caracteristicanan unico cu a pon'e riba lista di miho beach den Caribe. Un di e beachnan mas conoci na Aruba, conoci pa su trankilidad, bunitesa y grandura, Eagle Beach lo poco poco deteriora bao presion di aglomeracion y bira un otro joya di pueblo perdi pa sobredesaroyo.

Revisando politica, pero preguntanan ta persisti

E anuncio di minister di Turismo Wendrick Cicilia e siman aki cu gobierno lo cuminsa cu e revision di e beach policy ta un señal prometedor di loke pueblo tabata pidi p'e pa hopi tempo: Accion concreto di gobernantenan.

E revision ta dirigi na e Richtlijn Ruimtelijke Inrichting Stranden — conoci como e RRIS — e documentacion oficial di gobierno cu desde 2016 ta determina con beachnan publico di Aruba mester ser usa, dividi y protegi. Y pa prome biaha den 10 aña, e politica lo ricibi un actualisacion integral.

Cu e revision aki, algun punto lo ser atendi cune atrobe, entre otro e guianan espacial di e directiva actual. Tambe ta bay atende cu e retonan concreto di uso excesivo y saturacion di beach y ta bay introduci regulacion mas estricto y cla pa asina reduci e ambiguedad cu aña tras di aña a crea confusion y conflicto.

Aunke riba papel un movemento positivo, duda y pregunta ta persisti pasobra e frustracion cu añas di inconsistencia den aplicacion, falta di claridad tocante frontera, y operadornan cu tabata actua sin permiso adecuado a crea un cierto nivel di desconfiansa publico cu no lo desaparece inmediatamente cu un comunicado di prensa.

E modernisacion di e RRIS por ta un stap importante den e direccion corecto — pero e exito di e reforma lo ser midi finalmente no door di e anuncio, sino door di e implementacion y aplicacion den practica diario, riba cada beach, pa cada ciudadano.

Pa Eagle Beach, e ta un oportunidad pa frena e presion creciente riba e beach y kisas trece alivio na otro beachnan manera Baby Beach y Mangel Halto.

Caso “Bromelia”: Ex-director di SSA condena na 6 luna di prison pa malversacion di fondo deportivo

Riba 27 di februari 2026, Corte di Prome Instancia di Aruba a dicta sentencia den e asina yama caso “Bromelia”, cu ta trata supuesto mal conducta financiero den e autoridad di subsidio deportivo di e pais. Hues sentencia ex director di Stichting Sportsubsidie Aruba (SSA), K. Vrolijk, na un castigo di 16 luna di prison di cual 10 luna ta condicional.

Caso “Bromelia” ta centra riba acusacionnan di malversacion y mal uso di fondonan publico originalmente destina pa sostene programanan atletico y iniciativanan di desaroyo. Vrolijk tabata e curason di e acusacionnan aki, cu ta abarca acusacionnan di fraude, mal uso di autoridad oficial, y iregularidadnan financiero relaciona cu ta data di memey di 2023 te fin di 2024.

Durante tratamento di e caso Ministerio Publico (OM) a argumenta cu Vrolijk a explota su rol anterior pa beneficio financiero personal, incluyendo e desviacion incorecto di sumanan significante destina pa subsidio di deporte den cuentanan personal. Su caso a delinea transaccionnan cu ta encera mas di Afl. 180.000 cu supuestamente a ser dirigi pa medio di intermediarionan cu a ser describi manera “mulanan di placa” prome cu e placa a yega na Vrolijk.

Di acuerdo cu documento, porcionnan di e fondonan supuestamente mal usa a ser canalisa a traves di e cuentanan di por lo menos cuater individuo adicional prome cu a yega na Vrolijk, un patronchi diseña pa sconde e rastro financiero y sconde e berdadero beneficiario di e fondonan subsidia. Mas aleu, segun OM, na varios punto Vrolijk no a duda den falsifica e firma di e minister di Deporte e tempo ey den documentonan oficial pa asina disfrasa e transaccionnan no autorisa como gastonan legitimo.

Manera ya ta conoci Vrolijk mes no tabata presente ya cu e no ta na Aruba. November ultimo informacion cu a circula a indica cu Vrolijk tabata biba pafo di e pais na un adres desconoci na Slovakia. Esaki a crea algun incertidumbre, pa motibo cu segun ley, mester entrega e dagvaarding na e sospechoso den su propio man cu algun dia di anticipacion. Door cu su adres no ta conoci, a pesar cu funcionarionan di ley di Aruba a haci nan esfuerso pa cumpli cu e rekisito aki, no a logra.

Defensa di Vrolijk a purba argumenta cu e citacion no tabata valido pasobra e lo a cay fuera di e limite legal di tempo, pero e hues a rechasa e argumento aki. Segun hues, ya cu e sospechoso no a duna su adres, e manera publico con a post na Aruba tabata legal y dentro di e limite di tempo.

E sentencia di ayera ta marca e fin Den un decision dicta door di Corte den Prome Instancia, Vrolijk a ser condena na 16 luna di prison, di cual 10 ta condicional, loke ta nifica cu e mester bay cera pa seis luna. E sentencia di corte ta inclui tambe un periodo di prueba di tres aña y prohibicion di traha como ambtenaar pa cinco aña.

Den su sentencia hues a tene cuenta cu factornan cu por a mitiga e severidad di e castiga di prison. Un di e factornan aki ta cu Vrolijk ya a paga back un parti di e fondonan en cuestion.

Inicialmente Ministerio Publico (OM)a busca un castigo mas severo. Fiscalnan a pidi pa un castigo di 30 luna di prison—sin inclui periodo di prueba—argumentando cu e alcance y naturalesa di e mal conducta tabata garantisa un castigo mas substancial di prison. Tambe OM a pidi corte pa impone un ordo di encarcelacion inmediato y un prohibicion pa Vrolijk traha como funcionario publico pa siete aña.

Caso “Bromelia” a revela ademas capanan adicional di investigacion cu ta involucra otro individuonan conecta cu e supuesto schema. Informenan ta indica cu varios persona identifica como cu a facilita of di otro manera a participa den transaccionnan financiero cuestionabel mara na fondonan di SSA por enfrenta mas consecuencia legal. Algun di e casonan aki por sigui pa medio di loke ta ser describi como sesionnan di TOM (Transactie Openbaar Ministerie).

Dumpnan ilegal ta keda un preocupacion pa medio ambiente y salud publico

Problema di dumpnan ilegal rond di e isla ta keda un preocupacion creciente pa medio ambiente y salud publico den henter Aruba. E dumpnan chikito y informal aki hopi biaha ta contene sushi di cas, aparatonan cu hende kier deshaci di nan y sushi di hardin, contribuyendo na holor desagradabel, problemanan di plaga den barionan y sin lubida un mahos bista.

Pa hopi tempo caba autoridad y miembronan di comunidad a yama atencion na e asunto andando y a urgi solucionnan mas sostenibel y accesibel pa deshaci di sushi.

E ciere di dump na Parkietenbos a empeora retonan pa hopi residente cu ta busca pa deshaci di articulonan di cas, ya cu servicio di recoge ta limita y deshaci di desperdicio comercial por ta costoso.

Como contesta, gobierno a sigui y amplia e iniciativa di Baki den Bario — un programa dirigi na comunidad cu ta pone containernan grandi di sushi den barionan disponibel pa asina residentenan por deshaci responsablemente di sushi acumula y articulonan grandi. E iniciativa a mira participacion generalisa, cu centenares di vehiculo y ton di desperdicio durante Baki den Bario den henter 2025, y te cu awor den 2026. E ta sirbi tambe como un punto di enfoke pa conscientisacion tocante separacion di desperdicio corecto y con pa deshaci di desperdicio di forma responsabel.

Activistanan di medio ambiente ta enfatisa cu mientras cu iniciativanan manera Baki den Bario ta valioso, solucionnan a largo plaso lo rekeri infrastructura expande, acceso regular na opcionnan pagabel pa deshaci di sushi y aplicacion mas fuerte contra dumpnan ilegal pa proteha medio ambiente y calidad di

bida pa tur residente.

Parlamentario di fraccion di MEP, Edgar Vrolijk, recientemente a trece e topico di dumpnan ilegal dilanti. Den un comunicado e ta acusa minister Mike Eman di permiti dumpnan ilegal opera sin e permisonan rekeri y evaluacionnan ambiental, argumentando cu esaki ta constitui un fayo di liderazgo y ehecucion.

Vrolijk ta declara cu pa opera un dump ta rekeri un hindervergunning y estudionan di impacto relaciona cu salubridad publico y medio ambiente, y ta pretende cu dumpnan no autorisa ta activo den multiple bario sin control debido. E ta indica tambe cu e situacion ta causa daño y ta un menasa pa e habitat di e shoco, e parha nacional di Aruba, y ta cuestiona dicon autoridadnan responsabel no a tuma accion mas fuerte.

Mocion pa fortalecemento economico via logistica di azeta y gas pa sostene cuido di adulto mayor aproba unanimamente

Durante un reunion publico di Parlamento di Aruba cu a tuma luga dia 25 di februari, fraccion di MEP a introduci un mocion cu ta conecta e retonan social creciente di e isla—particularmente den cuido di hende grandi—cu oportunidadnan di desaroyo economico mas amplio dentro di e sector di energia regional. E proposicion ta haci un yamado na gobierno pa activamente sigui partnershipnan strategico den logistica di azeta y gas mientras ta destina cualkier entrada estatal resultante pa inversionnan structural den cuido di hende grandi y servicionan social relaciona.

E mocion a ser presenta despues di un presentacion di minister di Salubridad Publico, Asuntonan Social, Cuido di Adulto Mayor y Cuido di Adiccion, kende a atende e estado di cuido pa adultonan mayor na Aruba. Den e documento, e parlamentarionan ta constata cu e retonan social cu Aruba ta enfrenta ta significativo y cu e escala y seriedad di e asuntonan dentro di cuido di adultonan mayor ta rekeri solucionnan structural y inversion di capital substancial. Di acuerdo cu e texto, e ministerio no por resolve independientemente tur e retonan social y financiero debi na espacio presupuestario limita, loke ta enfatisa e necesidad pa fuentenan di financiamento adicional y sostenibel.

E mocion ta argumenta cu financiamento sostenibel pa cuido di adultonan mayor lo ta posibel solamente si Aruba fortifica su base economico. E ta delinea un vision den cual refuerso economico a traves di industrianan strategico—specificamente e sector di azeta y refineria—por genera empleo directo y entradanan estatal mas halto. Mas aleu e documento ta referi na desaroyonan geopolitico y economico cu ta encera Merca y Venezuela, loke ta sugeri cu cambionan dentro di e paisahe di energia regional por crea oportunidadnan nobo pa Aruba.

Den sosten di e argumento aki, e mocion ta mustra riba e desaroyonan internacional recien den e sector di energia. E ta señala cu gobierno di Merca a haci comunicacion oficial tocante desaroyonan den e industria di energia di Venezuela, y cu dia 9 di januari presidente di Merca Donald Trump, segun informe, a tene consulta cu 17 compania multinacional tocante comercio internacional di azeta. E mocion ta referi tambe na plannan raporta pa diferente empresa internacional pa inverti mas o menos USD 200 biyon den renobacion y modernisacion di infrastructura petrolero y petroquimico na Venezuela. E inversionnan aki, e documento ta bisa, ta dirigi na logra produccion di azeta mas eficiente y efectivo pa costo.

Contra e background aki, fraccion di MEP ta enfatisa Aruba su ubicacion geografico strategico, su facilidadnan portuario adecua, capacidad substancial di almacenahe, zonanan industrial, y experticio existente dentro di e industria di refineria. E mocion ta recorda e experiencia historico di Aruba cu e procesamento di crudo Venezolano y ta resalta e isla su conocemento tecnico y operacional riba e tereno aki. E ta argumenta cu desaroyonan regional ta presenta oportunidadnan real pa un modelo di cooperacion capaz di genera entradanan substancial pa Aruba.

E proposicion central di e mocion ta cu entrada adicional di estado ta esencial pa permiti inversionnan structural den cuido di adulto mayor, cuido na cas, infrastructura, personal y facilidadnan. E documento ta conecta explicitamente ganashi economico potencial di actividadnan relaciona cu energia renovable na mehoracionnan den capacidad di cuido, miho condicionnan di empleo, training profesional pa trahadornan di cuido, y sosten pa dunadornan di cuido informal.

Pa e meta ey, e mocion ta pidi gobierno formalmente pa tuma varios paso. Prome, e ta boga pa accion proactivo pa forma un frente nacional den cual gobierno, e comunidad empresarial y partnernan strategico ta colabora cu e obhetivo di logra fortalecemento economico. Tambe ta urgi gobierno pa drenta den discusionnan cu gobierno di Merca y cu companianan internacional di energia manera entre otro Exxon, Chevron, y ConocoPhillips, pa explora oportunidadnan concreto di cooperacion.

Ademas, e mocion ta propone pa lansa un trayectoria strategico enfoca riba oportunidadnan economico real dentro di e sector di azeta y gas, cu enfasis particular riba almacenamento, logistica, y actividadnan relaciona cu refineria. E ta pidi pa investiga activamente cual partnernan serio ta prepara pa inverti den facilidadnan di almacenamento, infrastructura logistico, y mehoracionnan necesario di refineria.

E documento tambe ta atende preocupacionnan ambiental y sostenibilidad. E ta enfatisa cu desaroyo economico mester sigui hunto cu e transicion pa energia mas limpi y metanan di sostenibilidad den futuro, y cu mester mantene cumplimento estricto cu normanan ambiental internacional y "miho practicanan" pa proteha e sector turistico. E provision aki ta refleha e dependencia economico dobel di e isla riba turismo y cualkier posibel renacemento of expansion di actividadnan relaciona cu energia.

Mas aleu e mocion ta stipula un liña di tempo, pidiendo pa dentro di cuater siman gobierno presenta un plan di accion concreto na Parlamento. E plan aki mester inclui substanciacion financiero, un analisis di riesgo, y entradanan proyecta. Finalmente, e ta stipula cu cualkier entrada estatal adicional of genera mester ser aloca principalmente pa fortalece cuido di adulto mayor structuralmente, incluyendo expansion di capacidad, mehoracion di condicionnan laboral, training di personal di cuido, y sosten pa dunadornan di cuido informal.

E mocion a keda aproba finalmente unanimamente pa tur fraccion den Parlamento, señalando sosten politico amplio pa explora camindanan economico nobo liga na e sector di azeta y gas como un medio pa fortalece cuido di hende grandi structuralmente.

E respaldo unanime ta enfatisa e preocupacion comparti entre e legisladornan tocante e presionnan financiero y operacional creciente dentro di e sistema di cuido di adulto mayor, y tambe e necesidad pa identifica fluhonan di entrada sostenibel pa atende retonan social a largo plaso. Door di alinea oportunidadnan di desaroyo economico cu metanan di inversion social, Parlamento colectivamente a expresa su boluntad pa sigui analisa e rol potencial di Aruba den logistica di energia regional y actividadnan relaciona.

E aprobacion ta bini djis algun luna despues di un mensahe completamente diferente tocante e refineria di e isla. Na september 2025, den presencia di prome minister Hulandes di e tempo ey, Dick Schoof, prome minister Mike Eman a anuncia cu enfasis cu e refineria definitivamente lo keda cera.

E contraste entre e anuncio ey y e mocion recien aproba ta subraya e naturalesa evolucionando di e discusion nacional rond di e direccion economico di Aruba. Mientras cu e futuro operacional di e refineria a keda declara regla aña pasa, Parlamento awor a habri e porta pa analisa oportunidadnan mas amplio relaciona cu energia, particularmente den almacenamento, logistica y asociacionnan strategico, dentro di un cuadro cu tambe ta priorisa garantianan ambiental y reinversion social.

PARLAMENTO DI ARUBA
Fraccion di MEP

PARLAMENTO DI ARUBA
Fraccion di MEP
STATEN VAN ARUBA
MOTIE

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

San Nicolas 'in the picture'... Awor den sentido positivo...?

Un di e puntonan cu gobierno a trece na atencion di e delegacionnan parlamentario, na Aruba pa e encuentro di IPKO, tabata e tereno di refineria. Loke a divulga den medionan nos tabata conoce caba, pero na mes momento tin diferente otro desaroyo, na nivel local como internacional, cu ta mustra riba cierto necesidad pa atende atrobe e parti di Aruba aki. E mester un reactivacion economico pero di otro banda por tin tambe e potencial nobo y diferente cu nos economia mester.

Pero pa nos por tin un vista total di e asunto aki, ta importante puntra nos mes kico realmente ta atrae actividad economico di exterior, pa mira Aruba como un alternativa viable. Historicamente Aruba a conoce cierto periodo di progreso na momento cu poder economico di exterior, apoya pa poder politico di exterior, a visualiza Aruba como base oportuno pa actividad economico. Esaki ta conta pa e intentonan di antaño, di oro y fosfat, di petroleo y hasta esun di turismo. Pa referi specificamente na e dos ultimonan aki, industria di petroleo a mira un oportunidad na e islanan, pasobra Venezuela e tempo aya, mas di un siglo pasa, no tabata ofrece e stabilidad politico y mas importante ainda, e stabilidad legal cu empresa internacional mester. Nos por mira cu e seguridad legal a keda un problema, pero nos stabilidad legal no a salba nos den e asunto, pasobra tabatin mas elemento determinante den e deterioro di industria petrolero na e islanan; un tema cu nos a trata extensamente durante e ultimo decada. Nos turismo a conoce otro historia, cu por a surgi pa algun elemento importante. Un di nan tabata e prosperidad grandi genera na Norte America y Europa Occidental despues di Segunda Guera Mundial. Esaki a crea un base enorme di ciudadano cu e recursonan pa siña conoce otro pais. E perdida di Cuba como centro di atraccion turistico Norteamericano, despues di e revolucion na fin di decada di 1950, tabatin como consecuencia e busqueda di alternativa turistico den nos region; e resto ta, historia.

Awor nos ta contemplando atrobe cambionan grandi na nivel mundial, cu por beneficia nos economicamente, pero cu na e momento aki no por brinda nos e claridad necesario. Pa cuminza e cambionan grandi entre e anterior aliadonan di e pacto di NATO, cu ta mustra un aparente decision di Canada y e partnernan Europeo di busca nan propio caminda y no cana mas na man di Estadonan Uni. Esaki tin consecuencia grandi pa reorientacion di nan defensa y pa nan relacionnan comercial mutuo, pero tambe cu otro parti di mundo. Asina por mira un acercamento comercial, tanto di Canada como Europa, cu China, India, Hapon, Sur Corea, Australia y paisnan Latinoamericano, di e ultimonan aki varios integra den e pacto comercial Mercosur. E proceso di desliga di economia y comercio cu ta domina pa y ta core via Merca lo bay tuma su tempo, pero no ta kita e necesidad pa nos contempla awor caba na unda esaki por hiba nos.

Caso concreto: si ta trata di comercio Europeo mas intensivo cu Asia, Australia y Latinoamerica, cual pais tin un presencia usable caba na e continente aki? Contesta: Reino Hulandes, cu dos teritorio cu bon comunicacion aereo y maritimo, cerca di canal di Panama. Nos ta limita nos mes aki na nos propio pais, cu tin un 'deepsea port' (di 42 pia), un di e poconan den nos region, cu ta disponible pa crea un puerto di intercambio di carga, cu posibilidad di recibi simultaneamente tres di e barconan di container di mayor tamaño actualmente den uso.

Pa ilustra un poco mas, algo di pasado recien; esaki no ta promer biaha cu e posibilidad aki a bin dilanti. Mas cu un decada pasa China tabata interesa di haya e tereno di refineria, no pa e refineria sino pa por usa e facilidadnan portuario y e tereno. China tabata demasiado exigente y tabata desea 100 aña di erfpacht sigura, plus control total via nan propio cuerponan uniforma. E deal a fracasa y China a move bay Jamaica, cu si a acepta. Sin embargo, mundo ta sigui desaroya y aparte di exigencia exagera, e posibilidadnan tecnico a keda mescos. Talvez tin e posibilidad di un otro partner, cu ta menos interesa den geopolitica y mas den haci comercio so? Un puerto di container bao control Hulandes/Europeo? Nos no kier bisa cu di mes e asunto aki lo logra, pero nos no mester sinta warda te ora otronan bin bisa nos kico por haci.

Nos ta consciente tambe di e deseo di nos parlamento pa explora e posibilidadnan den e comercio di petroleo entre Estadonan Uni y Venezuela. Nos no ta asina optimista cu esey por logra, pero tin argumento pa nos posicion. Pa cuminza, no ta trata di logra facilidad di procesa crudo; ta trata anto solamente di almacena crudo (temporalmente) como parti di e transporte internacional di crudo. E posibilidad pa competi den e negoshi ey por resulta di caracter bastante temporal, loke ta crea duda encuanto e viabilidad di un proyecto asina, si e ta hustifica e inversion cu mester haci. Esey no ta toca e destino cu ta buscando pa e tereno di refineria mes, pues si acaso tin dos propuesta viable, nan no mester ta contradictorio.

Finalmente, si Aruba por ta base di un proyecto Hulandes/Europeo, esaki lo mester cumpli cu norma di UE pa 'carbon footprint' di e proyecto. Di esey ta surgi e necesidad di acceso na energia renovable di cierto volumen, cu ainda no t'ey. Pero esey ta tema pa otro dia.

BONDIA ARUBA

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Parlamento unanimamente ta aproba castigo mas pisa pa coremento iresponsable

Parlamento di Aruba e siman aki a aproba unanimamente legislacion cu ta reforsa castigo pa hit-and-run y comportamento iresponsable riba caminda – un movida cu ta yega despues di añas di preocupacion tocante fatalidadnan den trafico y un cultura persistente di core bao influencia na Aruba.

E amiendanan nobo na e ley Landsverordening Wegverkeer ta duplica e sentencia maximo di prison pa ofensanan serio den trafico di cuatro pa ocho aña. Tambe ta introduci un definicion legal cla di coremento iresponsable, eliminando ambiguedad cu criticonan ta bisa a permiti esnan cu comete e ofensa pa evadi consecuencianan proporcional.

E aprobacion den parlamento a ricibi reaccion tanto di coalicion como di oposicion, cu parlamentarionan ofreciendo opinionnan diferente tocante kico e momento ta nifica.

Coalicion: Un stap dilanti

Pa AVP, parlamentario John Hart, presidente di Comite di Husticia, e aprobacion unanime tabata un señal positivo – pero tambe un ocasion pa auto-reflexion. Hart a nota cu e iniciativa legislativo tras di e ley nobo ta bay back na aña 2019, loke ta lanta un pregunta incomodo: pakico a dura casi ocho aña pa bira ley?

"Hit & run no ta un problema di awe," Hart a bisa den un comunicado di prensa. "Ta un fenomeno cu a bin crece aña tras aña. E pregunta legitimo ta: dicon e ley aki a tarda casi ocho aña prome cu a aproba?"

El a resalta cu su comentarionan no ta destina pa punta dede, sino pa saca les institucional. El a haci un yamado pa Parlamento ta mas critico cu su mes y sigura cu legislacion importante no ta keda para pa añas mientras problemanan social ta escala.

Hart tambe a punta riba preocupacionnan mas amplio tocante seguridad riba caminda cu e ley nobo no ta atende completamente: e prevalencia di un actitud cultural cu ta mira dal un drink of dos prome cu core como acceptable; e aumento den cantidad di vehiculo right-hand drive riba caminda cu no ta destina pa nan; y e capacidad pa aplicacion di ley. El a cita Raad van Advies den cuestiona si castigo mas pisa lo tin impacto real sin inversion corespondiente den polis y mecanismonan di cumplimento.

Un victoria cu MEP ta tuma pa su mes

Parlamentario di oposicion, Endy Croes a asumi un tono mas skerpi, presentando e legislacion como un triunfo pa MEP y un critica contra e record di gobierno lider pa AVP den seguridad publico. Croes a elogia su coleganan di MEP, Edgard Vrolijk y Rocco Tjon pa impulsa e iniciativa, yamando e ley "un ley cu ta bin di curason di MEP pa proteha famianan Arubiano."

Croes a cita estadistica oficial di polis di fin di aña 2025: accidente di trafico resultando den herido a aumenta di 463 na 2024 pa 625 na 2025 – un aumento di 35 porciento. El a argumenta cu e cifranan ta demostra cu e gobierno actual a faya di mantene orden riba caminda, y cu impunidad a bira e norma pa esnan cu el a yama "intocablenan" den gobierno. ""Danki na e esfuerso di Vrolijk y Tjon, e tempo di 'get away with murder' a caba pa e amiguitonan di AVP," el a bisa den un comunicado di prensa.

Un crisis di hopi tempo

E debate politico ta refleha un problema genuino y empeorando di seguridad publico. Aruba a perde mas di 50 persona den accidente di trafico entre 2021 y 2025, cu core bao influencia y hit-and-run consistentemente den datonan oficial y reportahe den notica durante e periodo.

E problema a yega un punto maximo na januari ultimo, na momento cu un pareha – Josely Paulina Vasquez Conzalez y Carlos David Vialez Valerio, ambos ciudadano Dominicano – a keda alcansa pa un auto y mata riba L.G. Smith Boulevard pa un chauffeur cu a bandona e sitio. E incidente, cual un testigo a describi di a mira for di cerca, a genera indignacion amplio y un campaña di famia di e victimanan exigiendo husticia.

Miembronan di comunidad respondiendo na e tragedia a expresa frustracion cu a acumula pa añas: cu castigo pa core bao influencia y hit-and-run ta demasiado leve, y cu condena hopi biaha ta resulta den poco consecuencia, y un cultura di impunidad ta persisti riba camindanan di Aruba. E cambio di ley ta e respuesta di Parlamento pa e frustracionnan aki. Si aplicacion lo bin tambe, ta e pregunta cu ainda no tin contesta.

Centro di detencion na Aeropuerto pronto lo ta operacional

Minister di Husticia, Integracion, Transporte Publico y Energia, mr. drs. Arthur Dowers (AVP), a haci un bishita na e facilidadnan di Guarda Nos Costa na FOL y Dakota. E bishita aki ta parti di e esfuerso continuo pa mehora y modernisa e facilidadnan di detencion di personanan indocumenta cu ta pendiente nan deportacion.

Despues di su bishita na Inmigracion na aeropuerto, Minister Dowers a bay na FOL, cu ta ubica banda di Brandweer Airport, pa constata personalmente e resultado di e trabaonan di renobacion cu a tuma luga despues cu e edificio a deteriora, segun un comunicado di gobierno, pa falta di vision y inversion durante e ultimo gobernacion.

Apenas algun luna atras, e propio Minister Dowers a haci un bishita di sorpresa na e facilidad y a mira cu e proceso di renobacion tabata canando. Awe, e celnan di detencion ta practicamente cla pa bay den uzo. Parti di e personal di Guarda Nos Costa, cu tabata traha na e centro di detencion na Dakota, ya a muda pa FOL y ta drechando e oficinanan pa asina dentro di poco nan por ta 100% operacional for di e localidad nobo. E modernisacion aki no ta solamente infrastructural, pero tambe institucional. Ta di sumo importancia cu e facilidadnan di detencion ta cumpli cu e normanan internacional di derecho humano, mas ainda den caso di famianan cu tin yiu cu ta pendiente deportacion. Condicionnan digno, espacio adecua, ventilacion, higiena y separacion apropia ta parti esencial di un sistema responsabel y humano.

Mientrastanto, trabaonan di preparacion ta andando na Centro di Detencion na Dakota, pa haci uzo di e facilidad aki pa detene adictonan ambulante cu ta cay den man di husticia. Aki, bao supervision di profesionalnan den e ramo di maneho di adiccion, e adictonan den detencion lo ricibi tratamento y guia, cu e meta pa alivia e problema di abuso di substancia cu ta bayendo for di control pa basta aña caba y cu mester atencion urgente.

Minister Dowers a keda satisfecho pa mira e progreso concreto na e facilidadnan aki y e entusiasmo di e personal di Guarda Nos Costa pa haya un facilidad completamente renoba, cu ta responde na e exigencianan actual di siguridad, humanidad y profesionalismo.

E bishitanan aki ta confirma e compromiso di e minister pa fortalece e infrastructura di control y detencion den nos pais, cu balor pa dignidad humano, responsabilidad y cumplimento cu normanan internacional.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 210.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Fundacion ABO:

Screening ta cuminsa na cas—y esey ta cambia tur cos

Tin palabranan silencioso, cu hopi hende ta evita menciona cu stem duro. Cancer di Tripa ta un di nan. E ta zona clinico. Complica. Incomodo. Pa hopi aña, screening di cancer na tripa a keda den e huki ey — asocia cu hospital, preparacion medico, procedura y miedo. Pa hopi hende homber y hende muhe na Aruba, e pensamento ta cu: Screening ta nifica colonoscopia. Anto si screening ta nifica colonoscopia, nan ta prefera di warda.

E pensamento ey ta local Fundacion ABO – Stichting Aruba Bevolkingsonderzoek ta desea di cambia cu campaña pa e programa di screening di cancer na tripa, CORESA, durante e luna di maart. Pasobra maart ta e Luna Internacional di Conscientisacion di Cancer na Tripa. Y e aña aki, e meta no ta solamente reconoce esaki, sino introduci e siguiente paso.

E FIT-test

No un idea di ultimo momento, ni tampoco un nota di menos importancia. Pero manera e prome paso. Screening ta cuminsa na cas. E frase ey no ta un slogan. E ta un comienso nobo.

E FIT-test—Fecal Immunochemical Test—ta un instrumento di screening simpel cu por haci na cas. Door di haci uso di e metodo simpel aki pa colecta bo af, por tuma un muestra chikito cu lo entrega pa analisis na laboratorio.

Un test sin motibo pa bishita hospital. Sin preparacion necesario y sin anestesia.

E test ta controla pa presencia di sanger cu no ta visibel cu wowo — señal tempran cu, si wordo detecta na tempo, por cambia completamente e scenario. Tin un berdad cu nos no sa bisa:

Mayoria hende no ta evita screening pasobra nan no ta interesa. Nan ta evita screening door cu nan tin miedo.

Miedo di diagnostico.
Miedo di proceduranan.
Miedo di local e por nifica.

E FIT-test ta kita e miedonan aki paso pa paso.

E ta separa screening for di hospital.
E ta separa prevencion for di panico.
E ta trece e prome paso back den privacidad di bo mes cas.

Dr. Chris Franca, gastroenterologo y fundador di e programa, ta splica esaki simpel: “Screening no ta cuminsa cu colonoscopia. E ta cuminsa cu un FIT-test simpel na cas. Ora nos kita bareranan innecesario, mas hende ta dispuesto pa participa. Y deteccion tempran ta salba bida.”

Colonoscopia ta keda un instrumento medico importante. Pero e no ta e cuminsamento. E ta wordo considera solamente si resultado di e FIT-test ta mustra cu evaluacion adicional ta necesario. Pa mayoria di hende, e FIT-test ta e unico paso cu ta necesario.

Hende homber y hende muhe di 45 te 75 aña, sigura bao di AZV, ta elegibel. No tin necesidad di carta di dokter. Algun lo ricibi carta di Fundacion ABO den post — no como propaganda, sino como un invitacion organisa pa prevencion. Otronan por tuma contacto directamente cu Fundacion ABO. Eligibilidad ta wordo verifica. Recogemento por wordo coordina na e localidad mas conveniente di Lab HOH of na oficina di Fundacion ABO, cu awor ta ofrece oranan extendi riba diahuebs anochi y diasabra mainta.

Durante luna di maart, presencia di Fundacion ABO ta notable riba Aruba. Entrevistanan na radio. Programanan di television. Charlanan den comunidad. Sesionnan di salud y bienestar na lugarnan di trabao. Infobooth na Botica di Servicio, BENU, IMSAN, HOH y localidadnan strategico di pop-up. Na hopi di e eventonan aki, residente cu ta elegibel por registra y haya nan FIT-test mesora. Esaki no ta un lansamento chikito pero un introduccion di un test nobo delibera.

Nanine Ponson, Directora di Fundacion ABO, ta visualisa esaki no como un campaña, sino como infrastructura: “Ora prevencion ta structura y accesibel, participacion ta bira algo normal. E ta bira parti di e manera cu nos ta cuida nos mes y otro. Nos ta mira nos comunidad responde cu seriedad y union”

Y kisas esey ta e cambio di mas poderoso. Screening pa cancer na tripa no mester ta algo cu ta wordo censura. E por ta practico, regular y responsable. E por ta un acto chikito di cuido cu ta sosode den privacidad di bo cas, prome cu sintomanan mes aparece. Screening ta diseña pa hende cu ta sinti nan mes saludable.

No ta trata di miedo. Ta trata di accion tempran. Y pa Aruba, e accion ey awor ta cuminsa cu algo simpel — un kit chikito, un momento trankil na cas, y un decision cu ta bisa: Mi ta scoge prevencion.

Pa haya sa mas of verifica bo eligibilidad:
Telefon: +297 588 1212
WhatsApp: +297 594 5020
Registra online: fundacionABO.org/BoAf
Adres: Caya Dr. J.E.M. Arends 17 (Localidad conoci di BOB Aruba)

Cambio structural di comportamento central den intercambio di SER tocante politica di reciclahe

E rol di 'cambio di comportamento den futuro maneho di reciclahe' tabata central durante un intercambio riba nivel tecnico recien cu SER di Corsou. Den e cuadro aki, Myrthe George-Verhulst a presenta su investigacion y programa "Reciclahe di plastic na Corsou – Di problema di desecho pa un solucion di comportamento".

Den su presentacion, George-Verhulst a mustra e urgencia di e situacion: ta calcula cu e dump lo yega na su capacidad maximo dentro di cinco pa ocho aña, mientras e volumen di desecho ta sigui expande pa motibo di crecemento di poblacion, consumo y turismo. Na mes momento, solamente un parti limita di plastic ta keda recicla di berdad.

Pa SER, e problematica aki ta forma un punto importante den su rol mas amplio di duna asesoria riba topiconan di desaroyo sostenibel, calidad di bida y resistencia economico di Corsou. George-Verhulst a enfatisa cu e nucleo di e problema no ta principalmente falta di un infrastructural, sino falta di un comportamento structural.

Na 2026, capacidad di reciclahe lo amplia di shete pa diesdos centro di reciclahe. Sinembargo, sin cambio di comportamento dirigi, e ampliacion aki no lo trece un aumento substancial den reciclahe automaticamente.

E programa presenta ta basa riba investigacion di ciencia di comportamento, incluso un analisis ACDR (Architecture, Competence, Drivers, Resistances) di Behavior Change Group, observacionnan na centronan di reciclahe y un encuesta cuantitativo bao di habitantenan di Corsou.

E conclusion ta cla: hopi hende kier recicla, pero nan ta experencia demasiado bareranan practico, falta di claridad, falta di rutina y insuficiente confiansa den e sistema.

E programa ta traduci e perspectivanan aki den un ecosistema integra di comportamento cu 65 intervencion concreto, structura riba cinco pilar: haci reciclahe sumamente facil; kita duda; haci reciclahe un rutina diario; stimula orguyo y identidad; y fortalece confiansa den e sistema pa medio di transparencia.

Pa SER, e tema aki no ta solamente uno ambiental, sino ta toca varios topico den ambito di maneho socioeconomico den cua e Conseho tin un responsabilidad di asesoria.

E problema di desecho ta influencia calidad di bida den bario, atraccion turistico di e isla, compromisonan internacional di sostenibilidad y reputacion di Corsou como localidad pa inverti y establece.

Ademas, implementacion ta rekeri cooperacion publico y priva, cofinanciamento y sosten institucional — temanan cu ta conecta directamente cu e rol di acesorio di e SER.

George-Verhulst a haci un yamado pa responsabilidad comparti y cooperacion structural entre gobierno, sector priva, organisacionnan social y institucionnan di educacion pa haci reciclahe e norma social nobo na Corsou. "E pregunta no ta si nos mester actua," segun George-Verhulst, "sino con leu nos como comunidad ta dispuesto pa realisa e reciclahe di forma sostenibel."

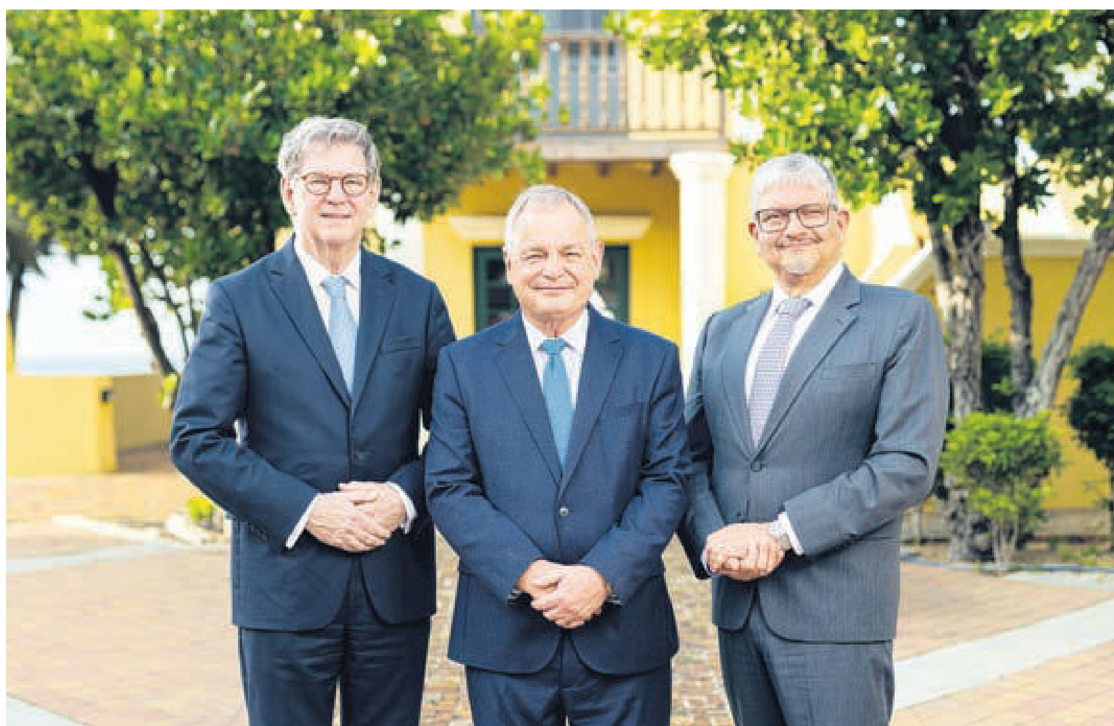
SER ta enfatisa cu perspectivanan di investigacionnan manera esaki ta duna un aporte valioso pa consehonan futuro encuanto politica di desecho y intervencion di comportamento, caminda dialogo social y cooperacion entre sectornan publico y priva ta esencial.

Boneiro:

Cft: "Mester di mas fortalecemento di maneho financiero"

Riba 23 di februari 2026, Colegio di supervision financiero di Boneiro, Sint Eustatius y Saba a bishita Boneiro. Durante e bishita aki, e maneho di e entidadnan gubernamental a para central.

Cft ta urgi Boneiro pa determina y implementa un politica oficial dirigi riba entidadnan gubernamental. Banda di esaki, Boneiro mester inverti den fortalecemento duradero di maneho financiero, y duna prioridad na mehoracion di e capacidad di implementacion den e organisacion.

Entidadnan gubernamental: di nota pa implementacion

No tur cos ta na ordo cerca e companianan gubernamental di Boneiro. E problemanan persistente cerca Selibon y Tourism Corporation Bonaire ta subraya esaki. P'esey, actualmente ta trahando cu un nota di politica interno dirigi riba mehoracion di e maneho di entidadnan gubernamental. Cft ta reconoce cu esaki ta un bon promepaso. Boneiro mester sigui elabora esaki, y converti esaki den politica oficial, determina pa Colegio Ehecutivo den consulta cu Conseho Insular.

Den e marco aki, ta importante pa garantisa cu e nombramento di e miembronan di directivanan y di huntanan di supervision ta tuma luga di manera independiente. Di e manera aki, ta crea un marco cla y evaluabel pa maneho di entidadnan gubernamental. "Bon maneho di entidadnan gubernamental ta forma e base pa hustificacion cla di recursonan publico pa tareanan publico", Cft ta afirma. Ademas, e ta yuda fortalece e capacidad di implementacion di Boneiro. Cft ta insisti cerca Colegio Ehecutivo pa determina y implementa e politica aki riba termino cortico.

Maneho financiero

Cft ta bolbe pidi atencion pa maneho financiero. Den e añanan pasa, Boneiro a tuma pasonan importante pa mehora maneho financiero. Entre final di 2024 y medio 2025, Cft a constata un recaida. Entretanto, a bolbe drenta e caminda pa mehoracion. Sin embargo, fortalecemento continuo y duradero di maneho financiero ta keda necesario, awor cu a bin resulta cu Boneiro a aumenta e presupuesto pa 2025 considerablemente na fin di aña, y toch ta cera cu subrealisacion. Ademas, a cera 2025 cu un deficit preliminar tambe, sin splicacion mas detaya.

Anteriormente, Colegio Ehecutivo a priminti pa tuma medidanan concreto pa asina aumenta e calidad di e presupuesto y di maneho financiero. Esaki pa por coregi e implementacion di e presupuesto den un fase mas tempran. Esaki no solamente ta importante pa e presupuesto regular, sino sobretodo tambe pa e pagonan special. Un cantidad grandi di esakinan ta cerca di caduca y hasta lo recupera nan. Durante su ultimo biahe, Colegio ta afirma cu Boneiro mester bira mas 'in control'.

Cft lo sigui e promesanan aki tocante di e medidanan pa fortalecemento di maneho financiero cu hopi atencion. Colegio Ehecutivo a priminti cu ya caba desde april di e aña aki aproximadamente, esakinan lo conduci na mehoracionnan.

SUPER SHOPPING
SALE
FLASH SALE
35%
~ Panja di baby, mucha, hende homber y muhe
(pariba di awg. 10,-)
~ Tur slof, sapatu y keds pa mucha y adulto
(pariba di awg. 10,-)
25%
~ Tur Cortina
~ Tur Tapijt
~ Tur panja di cama
~ Tur articulo di cas
~ Tur serbete y napkins
~ Tur articulo di cushina
~ Palo di cortina
~ Tur coi hunga
~ Tur Muebles
~ Tur comforter
~ Tur sofa covers
~ Accesorio di auto
www.facebook.com/supershoppingaruba
Address: Ooststraat #5, Oranjestad
Tel: 5822818

Prome minister di Hulanda ta presenta cargo cada siman pa motibo di atake anti-gay y menasa

(NLTimes) – Apenas algun dia den su rol como prome minister, Rob Jetten a bisa despues di un reunion di Gabinete diabierna cu e ta presenta cargo a base semanal pa motibo di discurso di odio dirigi riba e politico abiertamente homosexual. Papiando na su prome conferencia di prensa semanal regular como prome minister, el a declara cu e ta confronta menasanan diariamente relaciona cu su orientacion sexual.

"Mi a bin ta tratando cu comentarionan di odio pa dies aña, pero mi ta nenga di retira," e lider di D66 a bisa. El a splica cu consistentemente e ta keda comparti aspectonan di su bida personal online. "Mi kier laga cla cu lo mi no laga odio intimida mi."

Jetten a bisa cu el a desaroya un cuero diki, pero a señala cu hopi hende ta enfrenta remarcanan di odio asina tur dia. "Mi kier confronta hende cu e realidad cu ataca un hende pa motibo di su orientacion sexual ta parce di a bira normal na Hulanda."

Den dos dia di a tuma oficina dialuna ultimo, mas cu 200 contesta na publicacionnan riba e cuenta oficial X pa e oficina di e prome minister a ser caracterisa manera insultonan anti-homosexual of discurso di odio, segun un revision di NRC. E corant a analisa solamente e cuenta di @MinPres riba e plataforma di rednan social, y no e cuenta di Jetten mes.

E publicacionnan ta inclui imagennan di Jetten genera cu inteligencia artificial, y declaracionnan cu ta bisa cu un homber gay no mester ser permiti pa dirigi gobierno Hulandes. NRC a analisa mas cu 5.000 contesta riba publicacionnan riba e cuenta di MinPres entre dialuna y diaranson. Mas cu 180 cuenta unico a ser usa pa publica mas cu 200 forma di insulto, stereotipo y ofensanan relaciona cu Jetten ta un homber homosexual.
Mas prome e siman aki, AD a haya cu e ultimo version di Grok AI, un proyecto ruman di e doño di X Elon Musk, tabata capaz pa genera videonan di parlamentarionan Hulandes cu ta haci saludonan nazi, y un version nazi di Donald Duck ta insulta un mucha muhe hudiu. E servicio di inteligencia artificial a bin bou candela pa crea imagennan sexualmente explicito di muchanan real, y ta spera di ta e blanco di un demanda na Hulanda pa no cumpli cu leynan Hulandes y Europeo pa proteha hende di ser intimida, humilia y acosa sexualmente.

Unabes cu Jetten a ser huramenta pa Su Mahestad Rey Willem-Alexander, e nomber asocia cu e perfil a ser cambia for di e prome minister anterior, Dick Schoof. E cuenta a ser lansa mas cu 15 aña pasa tempo cu e servicio di rednan social tabata yama Twitter ainda.

E prome minister tambe a papia tocante e uso di rednan social di su ministernan, bisando cu nan mester ta mas consciente tocante loke nan ta comparti online. Su comentarionan a sigui un contrareaccion riba un publicacion riba Instagram di un miembro di partido y minister Hans Vijlbrief. Bou di e publicacion cu ta contene varios potret di su mes cu otro miembronan di gabinete D66, Vijlbrief a agrega e cancion Pause di Milolaathetlukken. E palabra "b*tches willen met me naar bed" a lanta controversia.

Mexico: Desinformacion riba TikTok: e otro arma di violencia

(AFP) – Mientras hombernan arma pa e poderoso narcotraficante Mexicano, Nemesio "El Mencho" Oseguera tabata kima auto y blokea caminda na Mexico den respuesta pa asesinato di nan lider, otronan a sembra caos cu un arma diferente: desinformacion.

Morto di e narco Mexicano mas busca, lider di Cartel Jalisco Nueva Generacion, den un operacion militar diadomingo, a desata un ola di violencia criminal den 20 di 32 estado.

Tambe a desata diseminacion masal di imagen crea pa AI comparti miles di biaha riba rednan social.
E team di fact-checking di AFP na Mexico a analisa un decena di imagen y video falso vincula na e operacion y su consecuencianan cu a keda comparti mas di 38.500 biaha riba rednan social. Un di esnan mas disemina tabata un imagen aereo – traha cu inteligencia artificial – di Puerto Vallarta, e paraiso turistico riba costa Pacifico di estado occidental di Jalisco, mustrando varios edificio na candela.

E hombernan di "El Mencho" si a kima vehiculo y a vandalisa negoshi na e pueblo famoso di resort canto di lama. Pero e daño no tabata di e magnitud cu e potretnan falso tabata mustra.

Magnificando caos

Tras di e mobilisacion digital aki, segun varios analista, tin cuentanan vincula na CJNG di Oseguera.
Alberto Escorcia, un periodista specialisa den rednan social, a identifica tres grupo cu ta disemina informacion falso vincula na e ola di violencia.
"Uno tabata Cartel di Jalisco, magnificando e caos," el a splica AFP.

Grupo di "oportunista" tambe a participa den e desinformacion, usando nan pa promove puntonan di combersacion di politica nacional y internacional, el a agrega.
Varios di e cuenta "oportunistico" aki ya a keda identifica pa AFP como diseminadornan di desinformacion tocante Mexico y resto di America Latino.

A menasa Escorcia riba rednan social despues cu el a comparti un video unda el a demostra e desinformacion riba plataforma X durante e mainta caotico.

Secretario di Seguridad Mexicano, Omar Garcia Harfuch a bisa cu tin "multiple cuenta" riba rednan social identifica pa su oficina como motornan di desinformacion vincula na e operacion.
"Nos ta bay haci un trabao mas profundo pa haya sa ki relacion nan tin cu e organisacion criminal," mientras otronan "tabata solamente dedica na desinformacion," el a bisa den un conferencia di prensa.

Reclutamento

Investigadornan academico tambe a detecta expresion di simpatia pa Oseguera, kende te su asesinato tabata e narco mas busca na Merca, unda gobierno a ofrece un recompensa di 15 miyon dollar a cambio di informacion cu conduci na dje.

"Tabatin un volumen notable y sosteni di publicacion y comentario cu expresion di admiracion, duelo," y "identificacion aspiracional" cu e capo di droga, segun Valeria Almaguer, sub-director di Seminario tocante Violencia y Paz na Colegio di Mexico.
E grupo aki di investigador, examinando Instagram, TikTok y X, a haya mensahenan cu a lamenta morto di "El Mencho," compaña pa emoji vincula na CJNG y "narcocorrido," cantica popular cu ta celebra gruponan criminal.

E simbolonan aki ta coincidi cu hallazgonan di e seminario den un investigacion cu a documenta e existencia di mas cu 100 cuenta riba TikTok dedica na reclutamento y propaganda criminal.
"CJNG ta lidera uso di TikTok como canal di reclutamento y propaganda," nan a publica den un rapport na april di 2025.

E uso di rednan social pa CJNG pa yena nan rango tambe a keda identifica pa oficina di Secretario di Seguridad. Na maart 2025, despues di descubrimento na Jalisco di un centro di training pa e mafia criminal, e departamento a identifica 39 perfil dedica na recluta hoben, cu TikTok a elimina riba peticion di autoridadnan.

DEACI
Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria

Prijsnan Maximo

Conforme regulacion ministerial a keda stipula prijsnan maximo di benta pa e siguiente productonan, entrante 28 februari 2026

Articulo/Marca	Contenido	Prijs maximo di benta na e detallista (Afl)	Prijs maximo di benta na e consumidor (Afl)
a.Rijst.			
DIANA	Gelezen:		
-white	15/1000 gr.	13.62	1.10
	6/2500 gr.	13.62	2.76
b.Eetbareolie.			
MAZOLA	Gelezen:		
-corn oil	6/128 oz.	221.95	43.75
c.Uht Melk.			
ELLE&VIRE	Gelezen:		
-long life skimmed milk	6/1 ltr.	14.87	3.04

Nota: Pa eventual kehonan, fabor tuma contacto telefonico na 5212423.
Proximo publicacion lo tuma lugar dia 14 maart 2026 Peticion pa aumento di prijs mester wordo entrega prome cu 7 maart 2026 pa por wordo procesa.

BONDIA ARUBA
Ora di STUUR pone bo cel abou
E text por warda
Bo bida NO

Prome Minister di Haiti ta subraya e progreso cu a logra den combati gangnan

(DiarioLibre) - Prome minister di Haiti, Alix Didier Fils-Aimé, a bisa su coleganan di e Comunidad Caribense (CARICOM) cu nan a logra progreso den e lucha contra gangnan violento y cu e ta keda confia cu eleccion lo tuma luga e aña aki.

“Nos ta recuperando partinan di Port-au-Prince cu tabata bou di control di gang y awor ta back bou di control di polis y di estado,” Fils-Aimé a bisa periodistanan durante e reunion di hefenan di gobierno di CARICOM, cu a conclui ayera na St. Kitts y Nevis.

Haiti ta un miembro di CARICOM, un organisacion regional di 15 miembro cu a bin ta intermedia entre partidonan Haitiano pa purba haya un solucion pa e crisis politico, social y di seguridad serio di e nacion.

Nacionnan Uni ta transforma e forsa multinacional dirigi pa Kenia den un Forsa di Supresion di Gang pa yuda Polis Nacional di Haiti recupera control di e capital y infrastructura clave.

“E situacion aki ta andando pa mas cu cinco aña, y nos ta haciendo tur loke ta posibel pa soluciona e problema di gang,” Fils-Aimé a bisa, kende a asumi e rol di prome minister e luna aki despues di e fin di e mandato di e Conseho Presidencial di Transicion (CPT), crea na april 2024.

E prome minister a enfatisa cu su pais a caba di yega na “un logro importante, algo cu hende no a spera lo sucede,” ya cu mayoria partido politico, specialmente esnan principal, a firma un acuerdo pa stabilidad.

“Nos ta bayendo den direccion di eleccion, nos a yega na un acuerdo entre Haitianonan, y nos a dicidi di sigui pa dilanti,” el a afirma pa loke ta trata e asina yama “Pacto Nacional pa Stabilidad y e Organisacion di Eleccion.”

E acuerdo aki ta regula e periodo di transicion te cu eleccion, programa pa e prome buelta dia 30 di augustus di e aña aki, pa cual gobierno mester “crea un ambiente sigur,” manera anuncia diamars ultimo.

“E eleccion lo ser teni asina cu nos tin tur seguridad necesario”, Fils-Aimé a enfatisa, kende, segun reglamento vigente, lo no por postula su mes como candidato den e eleccion durante su periodo como prome minister.

E prome minister a sigura cu e lo ta “un actor imparcial, e hues pa garantisa cu e eleccion ta husto y liber, pa e pueblo di Haiti por scoge su lider.”

Haiti ta experienciando un crisis politico y social serio, y segun e Oficina Integra di Nacionnan Uni den e pais (BINUH), casi 6.000 hende a muri y otro 2.708 a keda herida na 2025 debi na violencia di gang y operacionnan di forsa di seguridad pa combati nan.

Secretario di Estado di Merca Marco Rubio a subraya e progreso den establecimento di un Forsa di Supresion di Gang pa sostene autoridadnan Haitiano den recobra control teritorial.

“E Forsa di Supresion di Gang ta ser establece. Nos ta hopi contento cu e compromisonan di personal cu nos a sigura; nos ta kere cu nos tin mas compromiso cu posicionnan disponibel pa e forsa di supresion di gang aki,” Rubio a declara durante su remarkenan.

E funcionario a enfatisa cu e sosten internacional tabata significante, aunke el a reconoce cu e retonan financiero ta keda.

“Nos mester mehora e financiamento algo. Ainda nos ta buscando donante y paisnan pa cumpli cu e necesidadnan, pero nos ta kere cu nos lo logra,” el a agrega, splicando cu e mision lo opera bou di auspicio di Nacionnan Uni.

“E lo ta bou di auspicio di ONU, loke lo ta importante pa ONU demostra su capacidad pa soluciona problemanan”, el a conclui.

E obhetivo central di e structura nobo lo ta pa fortalece e capacidad di estado Haitiano pa contraresta e control eherce pa gangnan arma den areanan grandi di e pais, specialmente na Port-au-Prince.

“E meta di e entidad aki lo ta pa interveni riba e tereno y permiti autoridadnan Haitiano recupera control di e teritorio controla pa e gangnan aki”, Rubio a declara.

ZIMA.ARUBA
Daily | 5:30pm - 7:30pm
GOLDEN SOCIETY
Special Golden Society Menu
Live music
Reservation trough Opentable.com
JOIA BY IBEROSTAR
ROOFTOP BAR ZIMA

DNM:

Data di comunidad ta aporta cu informacion clave riba e sobrevivencia di nos Shoco na Aruba

E encuesta Radar di Shoco di Directie Natuur en Milieu (DNM), ta un iniciativa unda comunidad ta participa (citizen science) den monitor nos parhanan endemico di Aruba. Desde 2020, comunidad di nos isla a contribui cu 87 reportahe, loke ta brinda un mapa importante di unda e Shoco (Athene cunicularia arubensis) ta prospera y unda e ta na peliger.

Nos tin un comunidad activo y vigilante

E resultadonan di e encuesta ta duna indicacion cu nos pueblo ta duna aporte y cooperacion pa yuda colecta data. Di e reportahenan registra entre 2020 y 2026:
83% di e participantenan a logra observa por lo menos un Shoco.
78% di e reportahenan a identifica bida den e neishinan, pues neishi activo cu yiu.
Pareha Shoco ta prevalece: E observacion mas comun tawata cu tin presencia di un par di Shoco (38% di e reportahenan), loke ta un señal positivo pa e proceso di reproduccion.

Unda e Shoco ta

Segun data di e proyecto Radar di Shoco, e Shoconan cada bes ta observa den cercania y banda di areanan urbano. Frecuentemente a reporta observacionnan banda di:
Scolnan y veldnan di deporte: areanan unda tin hopi actividad di Shoco ta unda tin un tereno habri y cu seronan chikito di santo.
Mondi: areanan di mondi situa tras di barionan residencial.
Neishi artificial: a nota Shoco den e neishinan traha pa hende riba terenonan di scol, unda a observa cu e Shoconan a bay haci uzo di e 'artificial burrows'.

Menasanan critico y preocupacion di comunidad

Aunke e presencia di Shoconan chikito y hubenil ta indicacion cu tin reproduccion exitoso, e reportahe ta enfatisa tambe peligronan significante. Comunidad a expresa preocupacion tocante:
Perdida di habitat: rosamento di tereno y construccion acelera ta keda e menasa principal pa e neishi di Shoco.
Interferencia humano: trafico pisa cerca di e neishinan y desordo di actividadnan recreativo por stroba e Shoconan durante nan temporada di broei.
Destruccion di neishi: na un forma preocupante, tin varios reportahe cu ta menciona e desaparicion of destruccion intencional di neishinan registra.

E Shoco ta mas cu simplemente un parha; e ta e simbolo nacional di Aruba. E echo cu ciudadanonan ta reportando e observacionnan aki activamente ta demostra un deseo profundo pa proteha nos herencia natural.

Con abo por yuda

E encuesta Radar di Shoco ta disponibel via e website di DNM, www.dnmaruba.org pa tur habitante sigui actua como e "wowo y orea" pa proteccion di e Shoconan. Door di raporta loke bo ta mira, comunidad ta yuda cu data y informacion, y asina yuda identifica areanan cu mester di accion.

Pa raporta un Shoco of un neishi activo, por tuma contacto cu DNM via info@dnm-aruba.org , yama 5841199 of uza e plataforma oficial di Radar di Shoco. Por haya e 'link' pa raporta Shoco y nan neishi riba nos website www.dnmaruba.org click riba encuesta, y ta click riba 'Registra neishi di Shoco', asina ta haya e Radar di shoco pa yena tur data.

E Shoco ta un especie protegi pa ley na Aruba y ta reconoci como Aruba su simbolo nacional. E parhanan aki cu ta traha nan neishi den tera, ta endemico (unico) na Aruba como un sub-especie y tin nan rol den e ecosistema local. Ban yuda pa su conservacion y proteccion, raporta cerca DNM ora observa nan.

Salada cu shrimp , awacati y maishi

Ingrediente (4 persona)
150 gramo di shrimp cushina y pela
1 lechuga chikito
1 awacati hecho pero firme
10-12 tomati cherry
½ concomber
½ siboyo cora chikito
½ taza di maishi dushi
blachi di albahaca fresco

Dresse
3 cuchara di azeta di oleifi virgen extra
Juice di ½ lamunchi
Salo y pepper
1 telep di mustard suave (opcional)

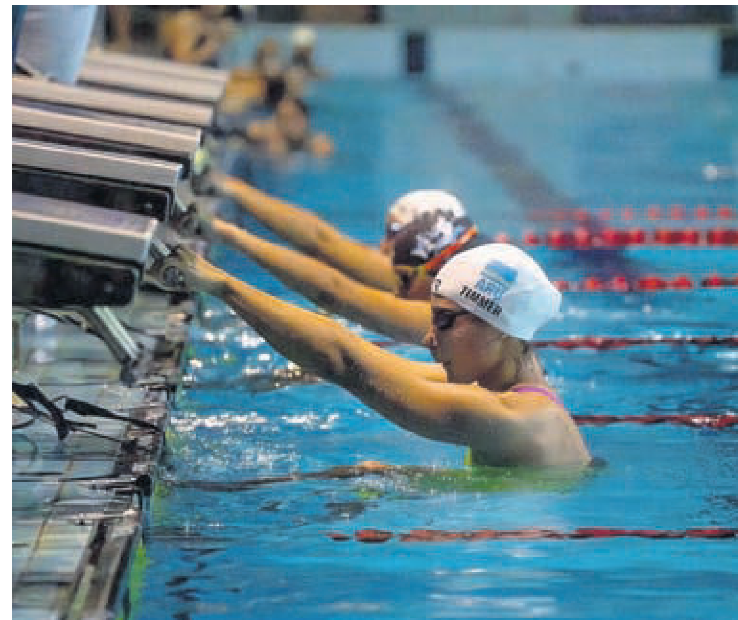
Elaboracion
• Corta e lechuga den pida mediano
• Corta e tomati cherry den mitad
• Corta e concomber den pida rondo y despues den cuarto
• Corta hopi fina e siboyo cora
• Corta e awacati den bloki chikito husto prome di montar.
• Seca bon e shrimp despues di cushina, si nan ta grandi corte den dos, si nan ta chikito lague asina mes.

Montaje
-Mescla den un bowl e lechuga, maishi, concomber y tomati.
- Añadi e awacati
- Incorpora e shrimp ariba y e dresse.
- Mescla bon e dresser y añadi husto prome di sirvi pa mantene e lechuga crujiente.
- Decora cu blachi di albahaca.

Elisabeth Timmer ta kibra su mesun record na Osnabrück, Alemania

Stingray Swimming Team ta masha orguyoso pa anuncia un otro logro grandi di nos atleta elite Elisabeth Timmer, cu a cuminsa aña 2026 cu un prestacion fuerte riba escenario internacional. Elizabeth a obtene un tremendo resultado, apenas na comienso di temporada 2026 na durante e competencia: Schwimm Meeting Nettebad 2026 na Osnabrück, Alemania.

Aunke esaki tabata su prome competencia di aña, sin taper completo ni preparacion reciente den piscina olimpico (50m), Elisabeth a mustra un nivel halto di consistencia y determinacion. El a logra obtene 3 medaya y 1 Record Nacional nobo pa Aruba.

- Medaya di brons den 50 meter backstroke cu un tempo di 30.12 y esaki ta un Record Nacional nobo. Elisabeth a kibra su propio record nacional anterior (30.30), estableciendo asina un nobo record pa Aruba den e estilo aki.
- Medaya di plata den 50 meter freestyle cu un tempo di 26.30
- Medaya di plata den 100 meter freestyle cu un tempo di 57.19

Aunke e tempo aki di 100 meter freestyle no ta un record nacional ainda, e tempo di Elizabeth aki ta confirma su nivel competitivo fuerte y su preparacion firme pa e temporada cu ta bin.

E resultado nan aki ta mustra claramente cu Elisabeth ta mantene su forma fisico y mental, sin preparacion specifico ainda di rendimento. Su profesionalismo, disciplina y enfoke ta sigui eleva e nivel di natacion Arubano.

Henter e famia grandi di Stingray Swimming Team ta sumamente orguyoso di su atleta y di manera cu e ta representa Aruba cu excelencia, perseverancia y ambicion deportivo. Esaki ta djis e comienso di temporada 2026 y ainda tin mas competencia, mas meta, mas historia pa crea.

GAIA After Dark: Un anochi excepcional refina

Desde su apertura, GAIA House of Grill, situa den JOIA Aruba by Iberostar, a logra capta atencion y a bira e sensacion di momento. Un House of Grill cu ta duna tributo na GAIA, e Diosa Griego di Mama Tera, presentando asina e balansa perfecto cu bo por encontra di tera. Cu un bista espectacular riba Eagle Beach, GAIA ta ofrece un ambiente unico, sabornan exkisito, sunset imprecionante, atmosfera cozy y servicio excelente.

Awor introduciendo tur diasabra: GAIA After Dark, cuminsando pa 10'or di anochi, ora cu e turno di cena termina, e anochi ta inicia. Una bez cu GAIA cera pa servicio di restaurant, e experencia "After Dark" ta inicia unda cu GAIA ta transforma den un "lounge" intimo pero na mes momento misterioso ofreciendo e arte di cocktails artesanal como clasico y un menu di bar cu sabornan exkisito. Pa caba di set e "mood" tin un LIVE Dj cu lo spin te 1'or y mei di marduga.

Pa esnan cu ta buscando un experiencia distinctivo den un House of Grill refina, GAIA ta e lugar perfecto pa finalisa bo anochi. No perde e experiencía espectacular aki. Reserva bo mesa online of scan e QR code pa descubri GAIA After Dark.

Where dinner ends,
the night begins
GAIA
AFTER DARK
Late night cocktails | Exquisite bites
Saturdays, from 10PM to 1:30AM

Reservation trough Opentable.com
GAIA House of Grill
JOIA Aruba by Iberostar
J.E. Irausquin Blvd 230
JOIA
BY IBEROSTAR

COA a reuni cu Aruba Karate Bond y Aruba Sports Hub

A combersa riba posibel proyectonan interesante pa engrandece karate na Aruba

Recien a reuni cu presidente Gustavo Velasquez y Vice Presidente Felix Tromp di Aruba Karate Bond (AKB) y miembronan di e organisacion "Aruba Sports Hub" cu ta ser representa door di atleta di Karate Nathan Boekhoudt y entrenador y medayista Olimpico Stanislav Hurona.

Stanislav Hurona ta un atleta y entrenador cu ta mundialmente reconoci pa su logronan, unda a logra un medaya di brons na Tokyo2020 y medaya di oro na e World Games di Wroclaw di 2017 pa su pais di Ukrania. Stanislav ta na Aruba actualmente na Aruba den conexion cu un campo di entrenamento unda un cantidad di atleta di alto rendimento a bin hunto na Aruba pa etrena cu Stanislav.

E reunion cu AKB y Aruba Sports Hub a ser organisa pa asina por dialoga riba un posibel colaboracion pa traha riba diferente proyecto pa engrandece e deporte di Karate y subi e nivel di nos atletanan local. A papia di diferente idea interesante, cu sigur lo por yuda na eleva e nivel y haci e deporte di Karate ainda mas atractivo pa atrae hobennan pa kier practica e deporte. Comite Olimpico Arubano (COA) ta contento di por a reuni cu ambos grupo y ta mira gran posibilidad pa un colaboracion na bienestar di deporte di Aruba.

Team Snor lo enfrenta Sero Blanco!

Diasabra awo, 28 di februari, net riba e ultimo dia de februari, Team Snor lo enfrenta nan eterno rival, esta Team Sero Blanco, cuminsando desde 8'or di anochi. E anochi aki lo mester wordo "vastgeprikd" riba kalender como otro sambombaso den domino!

No ta di awo, pero di basta tempo caba e ekipo procedente di "White Mountain" tin un "appeltje te schillen" cu e team cu a bolbe habri temporada nobo biento en popa! E mundialmente famoso Domino Square Garden, situa net n'e grens entre Calabas y Kudawecha, lo bay ta chikito p'e avalancha di fanatico di ambos ekipo cu lo bin apoya nan team y, mas cu claro, probecha dje snacks por nada cu ta skeiro rond full halftime! Manera di custumber, entrada lo ta completamente gratis pa pueblo en general y e pasapalonan lo ta "reketekete" totalmente por nada.

E aña aki Snor a bolbe habri temporada cu bon pia, y mas cu logico e ta cargando e bijnaam "Da Team to Beat". Varios team lo no ta di acuerdo, of hisa schouder y bisa "tcht!", pero un cos mester admiti si cu Team Snor, bao liderazgo dje flamante stratega Nelson "Snor" Perez acompaña pa su temibel 'side kick' kende ta famoso pa salba e team den oranan sumamente preta, awe en dia ta un dje ekiponan cu mas duro pa surpasa.

Mas cu claro, Sero Blanco lo tin gana pa nan t'e team cu lo pone Snor dobla bigote warda! Pues shonnan, diasabra awor 28 di februari, cuminsando pa 8'or aya ne palacio di domino na Kudawecha, e grandioso encuentro entre Team snor contra Sero Blanco DT!

Despido di Amorim por costa Man Utd casi $22 miyon

(NLTimes) - Manchester United su decision di despedi Ruben Amorim como su manager por costa e gigante den Premier League casi 22 miyon dollar segun cifranan financiero cu e club a publica.

Amorim su reinado turbulento di 14 luna a yega su fin dia 5 di januari despues di e hefe Portugues su atake publico contra e herarkia di United, cu su 5 coach tambe siguiendo e fuera di Old Trafford.

Un documento di United entrega na New York Stock Exchange diahuebs a revela e posible pago cu mester haci na Amorim y su empleadonan, un dia despues cu e club a confirma un ganashi di £32.6m den nan resultado pa e di dos kwartal dia 31 di december den 2025.

Describi como algo cu a "sucede despues di e periodo di e reportah" United a afirma: "A reconoce 6.3 miyon pa e cancelacion di activo intangible relaciona y un provision di 15.9 miyon, cual ta representa e importe maximo di pagonan den futuro di likidacion y e estado di resultadonan, lo keda reconoci den declaracionnan di ganashi (of perdida) durante e di dos mita di e aña cu lo caba dia 30 di juni den 2026."
A reporta cu e cantidad maximo di 15.9 miyon ta depende riba cierto factor, manera si Amorim haya un trabao nobo den e tempo specifica. E cuentanan tambe a mustra cu United a paga Sporting £6.3 miyon, cual ta loke nan ta debe e club Portugues den compensacion pa contrata Amorim.

United a confirma un documento similar entrega den november cu nan ta pagando Sporting 10 miyon pa contrata Amorim y reemplasa Erik ten Hag, ken su salida di Old Trafford a costa £10.4 miyon. E cantidad total pa Amorim su contrato por costa United te hasta £37.3 miyon.

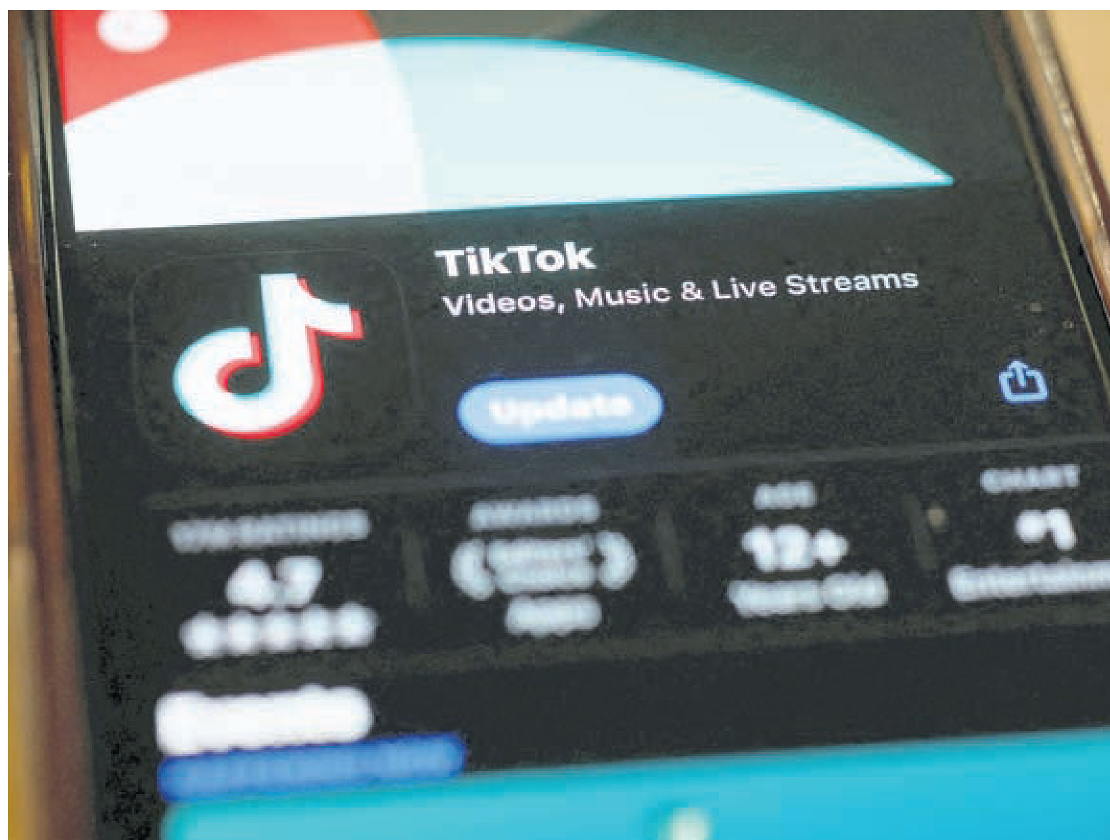
Amorim a gana 25 di su 63 wega a cargo, cabando den 15 luga den Premier League, marcando United su pio resultado desde cu el a cay for di e posicionnan top den e temporada di 1973/74.

United tabata di 6 luga den Premier League ora cu a despedi Amorim, reportando un discusion grandi cu e director di futbol Jason Wilcox dianan prome cu su ultimo wega na Leeds.

Sinembargo bao di hefe interino Michael Carrick e club a subi na di 4 luga despues di 5 victoria consecutivo y un empate cu a duna United speransa renoba di hunga den proximo temporada su Champions League.

TikTok ta regresa Albania despues cu gobierno a impone un prohibicion

(Reuters) - Plataforma di red oscial TikTok ta back na Albania despues di un prohibicion di henter un aña cu a caduca e luna aki, den un caso cu ta ilustrando con compleho e imposicion di prohibicion ta den un region cu ta politicamente fragmenta y ta trece dilanti pregunta tocante seguridad y censura online.

E prohibicion, imponi aña pasa y conecta na e fayecimento di un mucha homber hoben despues di bullying online, a mira e plataforma TikTok prohibi pa tur usuario. Gobierno ta bisa cu TikTok awo a haci e medidanan di seguridad suficientemente estricto.

Sinembargo e caso ta uno compleho den un pais golpia pa inkietud causa pa corupcion politico y unda e pais den mando ta den un di 4 termino nunca antes mira na mando. Partidonan den oposicion ta acusa gobierno di purba di silencia nan pa medio di prohibi e plataforma simannan prome cu un eleccion parlamentario aña pasa.

Gobierno di prome minister Albanes Edi Rama a conta Reuters cu TikTok a tuma paso pa atende problemanan cu el a trece dilanti y a bisa cu e prohibicion a yuda pone presion riba e plataforma.

"Cu su comportamento correcto dirigi na nos preocupacion, TikTok a confirma na nos e expresion cu 'diabel no ta mesun preto cu e ta parce'," gobierno a bisa den un declaracion, agregando cu el a aplica "filtronan importante pa seguridad y idioma."

TikTok a rechasa duna comentario. Gobierno a bisa cu no tin un "conexion" entre e prohibicion di TikTok y e interferencia di eleccion y cu e "unico meta" tabata pa proteha muchanan.

Seguridad online of censura?

TikTok a keda suspendi na Albania despues cu un mucha homber di 14 aña a ser staca te morto pa un companero, un crimen cu reportahenan den media a sucede despues cu ambos a discuti online. Na momento aki, TikTok a bisa cu e discusion no a origina riba nan plataforma.

Tambe esaki a yega simannan prome cu un eleccion parlamentario.

"E ceramento di TikTok tabata ciertamente un decision di gobierno Rama pa manipula opinion publico," Edona Haklaj, di e partido chikito Shqiperia Behet a comenta. E partido aki tin manifestacion diario dilanti Rama su oficina desde december. E no a duna prueba concreto pa su acusacion.

Albania tin lunanan recien marca pa manifestacionnan violento entre polis y partido principal den oposicion, exigiendo e renuncia di e gobierno despues cu a acusa formalmente vice prome minister Belinda Balluku pa manipulacion.

Diahuebs atardi, Rama, ken ta na mando desde 2013, a despedi Balluku, aunke oposicion a priminti di sigui tin manifestacionnan diasabra.

Activistanan ta preocupa cu e prohibicion di TikTok - hasta si retira - por ser usa pa hustifica otro prohibicionnan den medio di tensionnan creciente.

Potret di AFP.

Corea di Sur lo haya un Google Maps completamente funcional

(Reuters) - Pronto Corea di Sur no lo ta un di e tiki pais unda Google Maps no ta funcionamenta correctamente, despues cu su gobierno consciente pa seguridad a kita un posicion di dos decada pa aproba e exportaicon di data di alto precision na servernan den exterior.

E aprobacion a ser haci "bao condicion cu ta cumpli cu e rekisitonan estricto di seguridad," ministerio di Infrastructura y Transport a bisa den un declaracion.

E condicionnan aki ta inclui haci e facilidadnan militar y relaciona cu seguridad wazig, ademas di restringi coordinada pa teritorionan Coreano di Sur riba productonan manera Google Maps y Google Earth, el a bisa.

E decison ta anticipa di causa daño na Naver y Kakao, gigantenan local di internet cu actualmente ta domina e pais su mercado pa servicionan di mapa digital. Sinembargo, esaki lo ta un bon noticia pa Washington, cual a urgi Seoul combati loke e ta bisa ta discriminacion contra companianan di tecnologia Mericano.

"Nos ta yama bon bini na e decision di awe y ta anticipa sigui crece nos colaboracion andando cu oficialnan local pa trece un Google Maps completamente funcional pa Corea," vice presidente di Google Cris Turner a bisa den un declaracion.

Corea di Sur, ken tecnicamente ainda ta den guera cu Corea di Nort, a rechasa Google su aplicacionnan anterior den 2007 y 2016 pa ricibi permiso pa exporta e data, citnado riesgonan cu informacion tocante facilidadnan di seguridad y militar lo por keda exponi.

Preocupacion tocante control den mercado

Google Maps no a keda prohibi completamente na Corea di Sur y otro paisnan a bay hopi mas leu.
E ta prohibi na China, Corea di Nort, Siria y Vietnam por ehempel.

E data en cuestion ta un data di escala 1:5000, unda 1 centimeter riba e mapa ta representa 50 meter den distancia berdadero. Google a argumenta cu e mester exporta e data pa provee informacion di nabegacion den tempo real mundialmente. Esaki ta inclui hende cu ta investigando destinonan na Corea di Sur for di exterior.

E condicion ta stipula cu Google mester procesa e data di e mapa den server local y ta permiti exporta data solamente relaciona cu nabegacion y servicionan di direcccion cu gobierno a preaproba.

Gobierno Coreano di Sur tambe ta reserva e derecho di pidi revision di maps, y Google mester crea un cuadro di prevencion di incidente di seguridad pa responde pa problemanan di emergencia.

Choi Jin-mu, un profesor di geografia na Kyung Hee University, a bisa cu e decision ta trece dilanti preguntanan serio tocante control den mercado y seguridad nacional.

"Awo Google por drenta, corta tarifa di uso y tuma e mercado. Si Naver of Kakao ta debilita of saca fuera di competencia y despues Google subi prijs, e ta bira un monopolio.
Eora, hasta companianan cu ta depende riba servicio di mapa - firmanan di logistica, por ehempel, ta bira dependiente riba, y eventualmente, te hasta sistemanan di informacion geografico di gobierno, por depende riba Google of Apple. Esey ta e preocupacion mas grandi."

BONDIA ARUBA

Polonia ta plania un prohibicion di rednan social pa muchanan di menos di 15 aña

(AFP) - Polonia tin plan di introduci un legislacion nobo pa prohibi rednan social pa muchanan di menos di 15 aña di edad y lo tene plataformanan responsable pa verificacion di edad, segun minister di Educacion Barbara Nowacka a conta Bloomberg News den un entrevista publica diabierna.

Civic Coalition, cual actualmente ta na mando, lo presenta e proposicion diabierna, cu boetnan plania pa plataformanan cu keda accesible pa usuarionan mas hoben segun Nowacka, agregando cu e ley por drenta den efecto pa comienso di 2027.

"Nos ta mira e salud mental di muchanan y hobennan, y nos ta mira un disminucion den nan competencia intelectual," Nowacka a bisa, agregando cu e tamaño di e boet cu e companianan lo mester paga te ainda ta bao investigacion.

Varios gobierno Europeo, incluyendo Dinamarca, Grecia, Francia, Spaña y Bretaña a explora restriccionnan similar den medio di acusacionnan cu rednan social su servicio ta dañino of adictivo pa menornan.

Gobierno Britanico a bisa den januari cu e ta considerando restriccionnan pa proteha muchanan online, despues cu Australia a implementa leynan similar den december.

E iniciativa aki por pone Warsaw den guera cu firmanan di tecnologia Mericano manera Meta y Elon Musk su X, algun ken a pusha contra restriccionnan despues di Australia su prohibicion aña pasa.

Potret di AP.

Autor y reporteronan Hulandes ta exigi pa Meta stop di usa nan trabao pa train su AI

(NLTimes) - E asociacionnan cu ta representa reporteronan, traductornan y autornan hulandes a entrega un orden na Meta diabierna, exigiendo pa e compania tras di Facebook y Instagram stop di usa nan trabao pa train su modelnan di AI.

Si Meta no responde, NVJ (e asociacion pa reporteronan Hulandes), sindicato di autornan y organisacion di derecho di autor Lira, lo considera un demanda segun nan a bisa na Financieele Dagblad.

E caso contra Meta na Merca a establece cu Meta ta usa biblioteca sobra - coleccionnan di miyones di buki online, manera LibGen y Anna's Archive - pa train su model di lenguahe, Lama. Esakinan tambe ta conoci di contene material den Hulandes, causando e orden di e escritornan su representantenan.

Na final nan tin speransa di yega na un plan di compensacion colectivo cu Meta y otro companianan di tecnologia. "Sin nos trabao, no lo tin AI," Thomas Bruning di NVJ aconta FD. "Compensacion husto ta necesario desesperadamente pa permiti reporteronan, autornan y traductornan sigui haci nan trabao."

"Nos no ta contra e modelnan di AI," Hanneke Verschuur di Lira a conta e corant. "Pero no ta corecta pa e companianan genera biyones mientras na mesun momento ta debilita e posicion creativo y economico di nan creador."

Escritornan mester ta compensa si bo usa nan trabao. "Pa esaki, prome nos mester transparencia. Nos kier sa exactamente kico a ser usa y cua e modelnan di entrada bao di esaki ta." Na momento cu nan tin e data aki, nan por calcula un compensacion husto.

Tin varios demanda di derecho di autor contra companianan di AI desde cu ChatGPT a lansa den fin di 2022. Nan resultado a keda inconcluso. Aña pasa, Meta a gana un demanda den corte Mericano ora cu corte a dicidi cu su uso di trabao proteha pa AI tabata hustifica den e caso aki specificamente. Den e caso di Meta, e hues a bisa cu den mayoria caso, e escritornan cu un acusacion mas substancia pa daño den mercado por gana.

Hulanda:

Detayenan di empleadonan exponi den filtracion di data grandi na DJI

(NLTimes) - Un filtracion di data a compromete e detayenan personal di empleadonan na DJI (agencianan di institucionnan di custodia). Segun e vocero, ken a responde despues di reportahe di Argos, e informacion cu a leak ta consisti di email, number di telefon y certificado di seguridad di empleadonan.

Na comienso di luna, autoridad di proteccion di data Hulandes AP y Raad voor de rechtspraak a revela un filtracion di data causa pa un fayo den seguridad na Ivanti. Autoridadnan desde e tempo aki a revela cu DJI probablemente a keda impacta di mesun manera.

Reportahe di Argos ta indica cu e hackernan tabata dentro di DJI su red interno pa no menos cu 5 luna y por potencialmente keda cu acceso. Pa medio di tuma bentaha di un fayo den seguridad den Ivanti Endpoint Manager Mobile, un plataforma pa control central di smartphone di negoshinan, laptop y tablet, e atacadornan por a haci mas cu djis tin acceos na informacion. Tambe nan por tin control remoto of delete dispositivo.

"E causa di e filtracion y incidente cibernetico actualmente ta bao investigacion," vocero di DJI a informa. Centro nacional pa seguridad cibernetico NCSC a keda notifica tambe.

Secretario di Estado Claudia van Bruggen di D66 a indica cu tiki informacion por comparti tocante e incidente. Papiando prome cu un reunion cu gabinete, el a bisa cu e situacion ta uno preocupante mirando e gobierno su responsabilidad den proteha su empleadonan, mientras ta enfatisa cu personal di DJI no ta enfrenta peligro cu e filtracion aki.

Cu un forsa laboral di 16.000, DJI ta opera 50 facilidad na Hulanda, incluyendo prison, centronan di detencion hubenil y clinicanan di tbs.

Autoridadnan te ainda no a confirma si e atacantenan por a haya acceso na data di posicion di dispositivo mobil. Pa motibo cu e data aki tipicamente ta warda den e base di dato cu a cay victima, DJI a duna instruccion na e empleadonan pa paga rastreamento di localidad riba nan dispositivo como un precaucion.

Bomberonan a bay pa un holor di gas na Paradera

Diahuebs atardi a drenta informe di un holor fuerte di gas na Paradera, mesora a dirigi bomberonan pa e escape di gas.

Na yegada di e bomberonan a rondia rond y a bin descubri cu esaki tabata bini for di un cas den vecindario unda nan ta cortando cilinder di gas y no tabata causa ningun peliger.

Dos unidad di bombero a bay Macuarima pa un candela di mondi

Diahuebs mainta a drenta informe di un candela di mondi basta grandi na Macuarima, mesora a dirigi 2 unidad na e sitio.

Na yegada di e prome unidad a cuminsa inmediatamente cu un combate.

Na yegada di e di 2 unidad nan a logra paga e candela completamente.

Polis y ambulance a bay pa un caso di maltrato na Italiëstraat

Diahuebs atardi a drenta informe di un caso di maltrato na un apartamento na Italiëstraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un maltrato unda e señora a ser seriamente maltrata na su pianan y tambe na su nek. Na yegada di e ambulance nan a atende e señora na e sitio mes. Polis a bisa e señora cu e por pasa na dokter busca un declaracion di e maltrato y bay oficina di recherche pa entrega keho.

Polis y ambulance a bay un school na Oranjestad pa un mucha cu a kap cabes

Diahuebs mainta a drenta informe di cu un mucha a cay na un school na Oranjestad.

Mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio y na nan yegada nan a atende e mucha y a bin descubri cu e kap no ta nada di e serio. A atende e mucha eynan mes.

Turista a bira malo na beach y a fayece

Diahuebs merdia a drenta informe di cu nan a caba di saca un persona cu a bira malo for di awa y a cuminsa saca na e beach dilanti Ritz Carlton.

Mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio. Na yegada di e patruya a nota e situacion critico y a pidi pa un di dos ambulance ya cu a inicia cu C.P.R. Despues di varios intento sin resultado a declara cu e turista di 70 aña a fayece.

Na famianan di e fayecido ta bay nos mas sincero palabranan di condolencia.

BONDIA ARUBA

Accidente cu hende herida na Ponton

Diabierna atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Ponton, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente ora cu e chauffeur di un Toyota Camry bayendo nort a "blind". El a desvia bay na man robes y a bay dal frontal riba un Kia Seltos di direccion contrario. Debi na e fuerte impacto e airbag a "deploy" y a bay dal e chauffeur femenino. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes.

Evacuacion medico for di un barco crucero

Diabierna mainta, 27 di februari, Centro Operacional Maritimo (MOC) di Wardacosta a ricibi un yamada for di un barco crucero den necesidad di asistencia medico. E barco tabata nabega noord di Aruba.

Ta trata di un hende homber turista di nacionalidad Aleman di 76 aña di edad, cu ta sufri di pulmonia. Na un dado momento e problema di respiracion tambe a afecta movecion di e persona su curpa.

Personal di MOC a tuma contacto cu e medico di CITRO na Corsou, cu a constata cu e persona mester ricibi tratamento medico mas lihe cu ta posibel. Inmediatamente a alerta personal di e helicopter di Warda costa pa sali den direccion di e barco, pa asina por hiba e pashent Queen Beatrix International Airport na Aruba.

Miembro nan di ambulance tabata presente na aeropuerto pa asina hiba a turista hospital pa ricibi tratamento medico.

BOT-K9 ta di vital importancia pa siguridad di KIA

Diabierna mainta, Minister Dowers a reuni cu personal di BOT-K9, e unidad di cacho encarga cu siguridad den KIA. Mirando e falta di atencion na e personal durante e ultimo gobierno, Minister di Husticia Arthur Dowers a haya necesario pa sinta na mesa y scucha e preocupacionnan di e empleadonan di e organisacion cu defacto e mandatario di husticia mes a funda na final di 2011.

Durante e reunion, e personal a expresa cu tin falta di autonan di trabao pa por haci nan trabao diario efectivamente. Sin e recursonan logistico necesario, e capacidad operacional di e unidad ta keda limita, algo cu ta afecta directamente e nivel di siguridad.

Ademas, tin necesidad pa mas cacho di K9 nobo. Actualmente e unidad di BOT-K9 ta opera cu 9 cacho specialisa di K-9, pero tin necesidad pa mas. Algun di e cachonan den funcion ta yegando nan edad di pensioen y pronto lo sali for di servicio. Un planificacion structural pa reemplaso ta esencial pa mantene continuidad y efectividad den e unidad.

E miembronan di BOT-K9 tambe a comparti otro retonan relaciona cu nan trabao diario, incluyendo gastonan adicional di mantencion pa cada cacho. Cuido, entrenamento y bienestar di e cachonan aki ta un responsabilidad serio y un inversion directo den siguridad.

BOT-K9 ta consisti di un grupo dinamico y motiva di agente cu ta dedica na nan trabao. Nan trabao ta di vital importancia pa mantene siguridad den KIA y proteha tanto personal cu ta traha den KIA mes, pero tambe e bishitante.

Pa Minister Dowers, e tabata un momento importante pa sinta cu e grupo di BOT-K9 y a indica cu su ekipo lo studia e puntonan presenta y lo tuma accion pa fortifica e unidad di manera sostenibel.

Motociclista herida den un accidente cu auto dilanti ex-La Fama

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti di ex-La Fama, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio

.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un auto y un brommer unda cu e chauffeur di un auto Suzuki Vitara biniendo for di pabao den Caya G.F. "Betico" Croes a mal calcula e velocidad y distancia di e brommer biniendo for di Van Leeuwenhoekstraat. Aki a sali su dilanti anto e brommer a dal e Suzuki den banda. Debi na e impacto e motociclista a resulta herida y tabata keha di dolor di lomba. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes ya cu e victima no kier a bay hospital e personal di ambulance a consulta cu e huisarts y esaki a bisa pa e bay busca e remedi cu dokter a mand'e.

21-28 februari

Noticianan mas straño di e siman aki

(AFP)—For di e macaco mas tristo y mas cute di mundo te na AI cu ta bira mistico… Aki ta bo resumen semanal di noticianan fuera di comun for di tur parti di mundo.

'Punch' den curason

Celebridad no solamente ta fascina hende, aparentemente e tambe ta haci magia riba macaconan. Manera Punch, un macaco baby bandona pa su mama y maltrata, y ignora pa otro macaconan den un zoo na Hapon.

Despues imagennan di Punch brasando un peluche pa consuelo a bira viral bao hashtag #HangInTherePunch, cu multitud bishitando Ichikawa City Zoo pafor di Tokyo, hopi cu regalonan pa anim'e.

Benta di su peluche orangutan di IKEA tambe a subi dramaticamente, cabando cu deposito na Hapon y Merca.

Cu asina hopi fanatico nobo, e zoo a mester a crea un "zona restringi" rond di su haula.

Tur e adoracion ta parce di a influencia e macaco su destino. Punch su reputacion a mehora entre otro macaconan, y den e ultimo dianan e ta bao "cuido meticulosamente di dos macaco" y ta "poco poco integrando den e grupo," e zoo a reporta.

Niun joke di sneeuw

Olimpiada di Invierno a caba, pero e siguiente—of talbes esun despues cu esey—por ta aun mas dibertido. Oficialnan Hapones kier converti pelea di bala di sneeuw—"yukigassen"—den un deporte Olimpico.

"E ta e deporte di invierno mas bieu," Yuji Ano a bisa, kende a organisa e torneo principal riba isla Hokkaido. "Mucho prome cu skating of ski, hende ya tabata tirando bala di sneeuw riba otro."

"Ora bo haya un riba bo, e ta haci dolor, pero mayormente ta bo orguyo ta sufri," Toshihiro Takahashi, un sirbidor publico di 48 aña, a bisa despues di su partido unda e mester a tira e siete hungadornan di e equipo contrario cu bala di sneeuw perfectamente fabrica pa un mashin special.

Pero algun hende mester ser convenci di e merito di e deporte. Puntra polis na New York cu a ser ataca cu bala di sneeuw despues di e tormenta di sneeuw mas grandi den mas cu un decada.

"Varios oficial uniforma a ser golpia den cara cu bala di sneeuw," un vocero di e Departamento di Polis di New York a bisa AFP, mientras cu culpablenan a publica video online, provocando rabia di comisionado Jessica Tisch, kende a yama nan "bergonsoso" y "criminal."

Dios sa pakico

Por fabor, purba di mantene bo 'zen'. Cientificonan Hapones a crea un monk robot alimenta pa AI. Y "Buddharoid" a duna reporteronan algun conseho spiritual ora a present'e na un tempel na Kyoto—no pensa mucho riba esaki.

"Budismo ta siña cu ta importante pa no sigui bo pensamento ciegamente of core sin pensa," el a bisa den un voz calmante y profundo. "Un manera ta pa calma bo mente y laga e pensamento bay."

Entrena riba algun di e scritura Budista mas esoterico, investigadornan ta kere cu e humanoide sagrado por "reemplasa algun di e ritual religioso tradicionalmente haci pa monknan humano."

Algun hende ya a reverti na terapia cu AI pa compania of conseho riba nan bida amoroso, pero awor creadornan di e robotnan ta move den teritorio di diosnan—un androide na Kyoto yama Mindar ya ta predica misa, y un robot Aleman cu mannan iluminando ta duna bendicion den cinco idioma.

Resultado Sorteo
27 februari 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
2718	4849	4844	8393
0512	1578	SUPER5	7237
3933	8946	-	2287

MERDIA

CATOCHI Sorteo # 4903	0734 / 9125 / 6009
MULTI-X	FP
BIG 4 Sorteo # 4903	4689
MULTI-X	X2
1OFF Sorteo # 2959	2644
ZODIAC Sorteo # 4903	8328 Leo
LUCKY 3 Sorteo # 1777	052
MULTI-X	X2

ANOCHI

CATOCHI Sorteo # 8787	5097 / 2843 / 7565
MULTI-X	fp
BIG 4 Sorteo # 7831	1743
MULTI-X	2x
1OFF Sorteo # 2536	1382
ZODIAC Sorteo # 6590	2023 Libra
LUCKY 3 Sorteo # 1520	037
MULTI-X	2x

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	**Proximo Jackpot**	
0	x Match 4+	210.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA

04-09-20-23-28

Sorteo # 7109		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	60.000,-
6	x Match 4	
172	x Afl 8,00	

MINI MEGA

08-13-15-18

Sorteo # 1848		Mega Ball 09
0	x Jackpot	**Proximo Jackpot**
0	x match 4	280.000,-
2	x Afl. 500,00	
68	x Afl 50.00	
79	x Afl.15,00	

MINI MEGA / MEGA PLUS **Afl. 380.000,-**

KORSOU Sorteo #

Sorteo #

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Oduber :	Aloe:
Tel. 582 1780	Tel. 584 4606
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Hefe di derecho ta critica China su fracaso den mehora derechonan Uyghur

(AFP) - Hefe di derecho pa Nacionnan Uni a critica China diabierna pa no haci mas trabao den mehora e situacion di derecho na e region Xinjiang, 4 aña despues cu un reportahe critico di su oficina a exigi accion.

"Mi ta detesta e falta di accion riba recomendacionnan anterior pa otro minorianan Musulman na Xinjiang y di Tibetan den nan regionnan," Volker Turk a bisa UN Human Rights Council den un actualisacion tocante e situacionnan rond di mundo.

"Esaki ta inclui problemanan di labor y libertadnan cultura," el a expresa, tambe expresando preocupacion "pa e represion intensifica di comunidadnan Protestant."

Un rapport explosivo den 2022 haci pa Michelle Bachelet, Turk su predecesor como Alto Comisario pa Nacionnan Uni pa derechonan humano, a cita "posible crimennan contra humanidad" na Xinjiang.

E rapport, cual China a critica, a enfatisa "acusacionnan creible" di tortura amplio, detencion arbitrario y violacionnan di e derechonan religioso y reproduccion di Uyghur y otro gruponan Musulman. Desde cu el a tuma cargo di e departamento di oficina poco despues cu Bachelet su rapport a keda publica, Turk a enfrenta yamado di gruponan di derecho pa pone presion riba China.

Den su speech diabierna, Turk tambe a haci yamado na China pa "stop di usa provision administrativo vago criminal y di seguridad nacional pa silencia e ehercicio pacifico di derechonan fundamental" den e pais.

E no a provee ehemplo pero anteriormente e luna aki e hefe di derecho na UN a enfatisa e uso di un ley imponi pa Beijing pa seguridad nacional pa sentencia magnate di media democrata Jimmy Lai na 20 aña den prison.

"Mi ta urgi nan libera tur esnan cu a detene arbitrariamente," el a bisa.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 32 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 37 grado Celsius
Uv index: 11

Bahada di solo: 6:48pm
Subida di solo: 6:56am

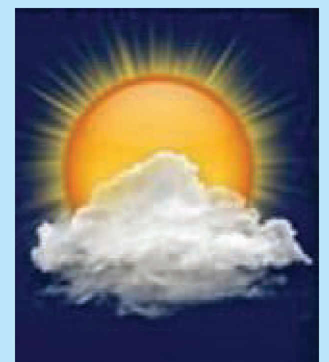
Biento:
Modera te basta fuerte for di direccionnan generalmente oost; forsa 4 te 5 (20 te 39km/ora, 11 te 21 nudo).
Durante di dia fuerte te posiblemente duro den rafaga; forsa 6 te 7 (40 te 61km/ora, 22 te 33 nudo)

Situacion general di tempo:
No ta spera cambionan grandi den e weer cu tin actualmente. E area di presion halto lo sigui domina condicionnan di weer durante proximo dianan.

Sinembargo, un aumento leve den humedad den nivelnan mas abou di atmosfera, lo trece algun area di nubia den region. Esakinan lo por produci un awasero breve y local durante oranan di marduga i mainta trempan di diabierna. Sobra di dia weer seco lo domina.

Un concentracion modera te halto di stof di Sahara ta presente den atmosfera. Esaki lo stroba e visibilidad y tambe trece un calidad di aire menos bon den region. Personanan cu tin sensibilidad pa cambionan den calidad di aire mester tene esaki na cuenta pa evita problemanan di salud.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protege di costa: keto cu olanan rond di 1 pia.

Na partinan zuid protege: trankil, 1 te 2 pia.
Na partinan zuid no protege: trankil te modera cu olanan di 2 te 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: modera te localmente poco bruto cu olanan alrededor di 4 pa 6, localmente 7 pa 8 pia

Aviso/alerta:
Operadornan di boto chikito mester bay cu cautela na partinan oost te noordwest di costa.

Usuarionan di lama y landadonan tambe mester bay cu cautela na partinan expone na zuid, zuidwest y noordwest.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan
y tur loke el a haci y significa pa nos
lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin" Salmo 62:1

Cu inmenso tristesa na nos curason,nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Carmen Stephana Ismail-Gomes
***01-09-1944 - †23-02-2026**

Na nomber di su:
Mayornan:
†Romualdo y †Marianita Gomes-Wolff

Esposo:
†Alim Ismail

Yiunan:
Oslin y Natasha Ismail-d'Arnault
Geraldine Ismail y Macario Arends
Nelson Ismail

Nietonan:
Axl, Alexandra y Adriana Ismail-Brown
Ross Ismail y Christy Rodriguez y yiunan
Xixi Quant
Kelsey Arends
Shelley Ismail
Mandy y Rigal Luydens

Rumannan:
†Agustino y Simplicia Gomes-Leest y famia
Fermina y Ronny Allee-Gomes y famia
Toribio y Filomena Gomes-Boekhoudt y famia

Sua y cuñanan:
†Guillermito y †Carmen Ismail-Cuba y famia
Guillermina y †Hendricus Tromp-Ismail y famia
Nassib y †Norma Ismail-Brete y famia
Carmen y Luis Cano-Ismail y famia

Mama di su nieta:
Christina Dijkhoff

Conoci/Amistadnan di cas:
Olvia, Miranda y Eric Boekhoudt-Brete y famia

Persona cu a juda cu su cuido na cas:
Nolvys de la Cruz

Primo y primanan, sobrino y sobrinanan, comer y compernan, conocirnan, ex coleganan di La Linda y tur esnan cu a stime y cu ela stima.

Demas famia: Ismail, Gomes, Wolf, d'Arnault, Arends, Brown, Rodriguez, Quant, Luydens, Leest, Abrahamsz, Geerman, Allee, Bernadina, Boekhoudt, Krozendijk, Figaroa, Tromp, Ekti, Brete, Cano, Martin, Dijikhoff

Ta invita tur famia, bisiña, amigo y conocirnan pa compaña nos na e acto di entiero cu lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Diasabra 28 februari 2026 di 9'or pa 11'or di mainta. y despues lo sali pa Santana Catolico na Noord.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida di menciona un of otro famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

Cu inmenso tristesa na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Laura Valeria Williams Pietersz
Cariñosamente yama "Lelia"
***28-04-1939 - †26-02-2026**

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Met groot verdriet maken we het overlijden bekend van:

Joannes M.M. Samuels "Joost"
***17-07-1958 - †21-02-2026**

Echtgenote:
† Paula Samuels- Zijlstra
Kinderen:
Wouter van den Wollenberg en familie
Daan van den Wollenberg en familie
Zus:
Ineke en Frans Claassens-Samuels en familie
Schoonzus:
Angélique Zijlstra en familie
Familie, collega's en vrienden (te veel om op te noemen)

Gelegenheid tot het nemen van afscheid en condoleren, vindt plaats op zaterdag 28 februari 2026 van 2 uur – 4 uur.
Plaats: Aurora Funeral Home

Tot onze spijt kunnen wij na het afscheid geen rouwbeklag aan huis meer ontvangen.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Revelashon 21:4
" y E lo seca tur lagrima kita for di nan wowo; y lo no tin morto mas; lo no tin lamento mas, ni yoramentu, ni dolo;"

Cu hopi tristesa, pero agradecido pa su bida y su amor, nos ta anuncia fayecimento di:

Luciano Ortilio Krosendijk
Mihor conoci como: "Lulu"
***13-12-1951 - †24-02-2026**

Na nomber di su:

Esposa: †Maria Chrisitna Krosendijk – Bikker

Yiunan: Denise Krosendijk
Nadine Krosendijk y Andy Soemers
Petr "Pechi" Pechacek

Neitonan: Dianina y Dean

Rumannan: Franklin Krosendijk y famia
Carlos Krosendijk y famia
Ruben Krosendijk y famia
Viviano Krosendijk y famia
Juan Ramiro Krosendijk y famia

Suanan/cuña: Rolando Bikker y famia
Mario Bikker y famia
Carlos Bikker y famia
Aura Kolman y famia

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan y ihanan.

Demas famia, bisiñanan y amistadnan: ex-coleganan di trabownan y amistadnan di golf.

Oportunidad pa condolencia y despedida, diasabra 28 februari 2026, na Royal Funeral Home, di 9'or pa 11'0r di mainta. Sigi pa ceremonia di cremacion den seno familiar.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

Nos ta lamenta cu despues di ceremonia nos no por ricibi bisita di condolencia na cas.

Merril Tarrinton Senchi

Geboren: Curacao 11-04-1955
Overlerden: Amsterdam 23-02-2026

Yiu: Merril Tarrinton Esser
Mama di su yiu : Roselien Sorayda Esser

Entierro ta tuma lugar na Curacao 4 di maart
Famia Esser-Senchi

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Maria Magdalena Simileer-Rojer
"Tante Ia, Ia"
23 Juli 1932 - 26 Februari 2026

Ex-kleuter leidster Pinocchio Speelschooltje
Ex-kleuter juffrouw Cayena Kleuterschool y Imelda Kleuterschool
Eremedaille in Goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau

Na nomber di su

Esposo: Angel Francisco Rojer

Yiunan:
Stanley Rojer y Jennifer Livingston-Rojer
Gwendeline Rojer-van Trikt y Hugo van Trikt.
Jeannine Rojer-Bakhuis y Donald Bakhuis
Anthony Rojer y Joally Croes
Marjorie Rojer-Sekula y Jeffrey Sekula
Kathleen Rojer
Kenneth Rojer y Adeline Geerman

Nieto(a)nan:
Emily Rojer-Hurley y Drew Hurley
Jacob Rojer y Jennifer Thomas-Rojer
Madeline Rojer y Nathan Rieck
Clinton van Trikt y Natalie Marugg
Kiaria van Trikt y Zerzinho Croes
Kendrick Bakhuis y Suhena Neuman
Derrick Bakhuis y Louisa Kluijver-Bakhuis
Megan Rojer
Tasha Rojer
Amara Rojer
Daxon Rojer
Caroline y Damon Sekula
Daniel Sekula
Kevin Rojer y Federika Sydow-Rojer
Keath Rojer y Marcela Kock
Nathan van der Linden

Bisanieto(a)nan:
Lewis Hurley
Owen Hurley
Skylar Rojer
Emma Bakhuis
Christian Bakhuis
James Sekula
Ava Sekula
Sophia Sekula

Manera yuinan:
Miloushka Forero
Ana Flor Zapata Quandt
Veruschka Forero-Billups

Mayornan:
Francisco Daniel Simileer y Gregoria Kelly-Simileer

Rumanan:
Antonio Semeleer y Jacoba Semerel-Semeleer y yuinan
Catharina Simileer-Tromp y Esteban Tromp y yuinan
Anacleta Simileer-Henriquez y Pablo Henriquez
Margarita Simileer y yuinan
Hose Simileer

Demas famia:
Rojer, Semeleer, Semerel, Simileer, Kelly, Tromp, Ridderstap, Quandt, Plaza, Zijlstra, Martis, Christiaans, Britten, Eduardo, Duarte, Figaroa, Faro, Flanegin

Ayudantenan:
Maria
Lilibeth
Yajaira
Aurelia
Belkys

Bon bisinjanan di Flacciusstraat

Gruponan di Oracion y Coro.

Ta invita demas famia, bisinja, amigo- y conocirnan pa e acto di despedida cual lo tuma lugar ariba Diamars 03 Maart 2026, 1:30 pa 3:30 di atardi na Pro-Cathedral San Francisco, Oranjestad y despues lo sali bai pa Santana Catholico Santa Anna, Noord.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu profundo dolor y tristeza na nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios y agradecido pa tur locual ela nifica pa nos, nos ta participa fayecimento di:

Sra. Leoncita Ceferina Donata-Danies
Mihor conoci como Chia,
*06-11-1936 - †23-02-2026
Vda. di dfm. Federico Mercelino Donata

Su yuinan:
Franklin Donata
Vda. Vilma Marchena-Donata
Marlene Escobar-Donata y esposo Luis Escobar
Sherwin Donata y esposa Ingrid Donata-Franken

Nuera:
Maria Ridderstaat

Yerno:
dfm Charles (Boei) Marchena y yuinan y famia

Su nieta nan y nieto:
Vanessa Donata y Angelo Anthony, Charlene Marchena, Je-an Donata y Rensley Vrolijk, Vilencha Marchena y Jason Leest, Luigene Escobar

Su bisanieto nan y bisanieta:
Dayvion Willems, Kaedan Geerman, Geetesh Outar, Jayviënne Leest

Inmensamente agradecido na su ayudante nan:
Elsy, Cecilia, Madeleine, Karen, Charline
Y tur cu a duna un man pa su cuido

Su amistad nan di semper:
Maria Dijkhoff, Andrea Dirksz, Denisia Kock-Dijkhoff, Corry Laclé, Astrid y Ronchi na Corsow, Nanita Marti na Corsow

Sobrina y sobrino nan y nan famia, Prima y primo nan y nan famia

Tur iha nan / esnan mas yega na dje: Elmira Colmenares, Meveline Danies, Maria Brete, Carmensita Danies, Nino Faro

Su comper y comer nan

Bon bisiñanan: Brete y Dijkhoff
Demas bisiñanan, famia y conocirnan, Tur cu a dune atencion durante su enfermedad

Inmensamente agradecido na su dokter di cas dr. M. van den Ham y su team di Cas di Dokter pa nan excelente atencion y servicio cu semper nan a brinda.

Ta invita pa acto di condolencia y entiero cu lo tuma lugar diamars 3 di maart 2026 di 2or pm - 4or pm na Aurora Funeral Home y despues pa Santana Catolico Pastoor Kraanwinkel na Paradera.

Nos disculpa si pa motibo di nos dolor y tristeza nos por a lubida di menciona un of otro famia.

Ta duel nos pero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Ta bai tin 3 Santo Sacrificio di Misa na Misa Santa Filomena na Paradera dia nan:
5 maart 2026 7or pm, 7 maart 2026 7or pm, 10 maart 2026 7or pm
Despues di e ultimo Santo Sacrificio di Misa ta bay tin un Santo Rosario na cas Tanki Leendert 98-A.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Luciana Dossous
Cariñosamente yama: "Lucy"
***04-06-1961 - †19-02-2026**

Na nomber di su:
Rumannan:
Micheline Dossous y famia na USA
Ramou Dossous y famia na Francia
Gizelle Dossous y famia na Canada
Tangui Dossous y famia na Haiti

Prima:
Margarita y famia na USA
Math y famia na USA
Demas primo y primanan

Amiganan stima:
Larissa Erase y famia
Isabel Williams-Lemonier y famia
Imacula y famia
Natasha y famia

Amigo stima manera yiu:
Mark Stephens y famia

Demas famia na USA, Francia, Haiti, Florida, Canada y Aruba

Su ex-coleganan di Renaissance Hotel/ Wind Creek

Nos como famia ta gradici su querido Pastoor Gilbert y Sister Stella Martes, Liderazgo y tur rumannan di Iglesia Emmanuel cu a para cu nos den e momentonan dificil. Tambe un danki special ta bay na Anciano Patricio y Susan Vrolijk, Ruman Luigi y Jaimy Bergen pa nan cuido na cas.

Oportunidad pa condolencia lo ta diabierna 27 di februari 2026 na Aurora Funeral Home di 7:00 pa 9:00 pm.

Alavez nos ta invita tur famia, amistadnan, rumannan di Iglesia Emmanuel, bisiña-, conocirnan y su ex-coleganan pa e acto di entiero cu lo tuma lugar diasabra 28 di februari 2026 na Iglesia Emmanuel, Grenadaweg # 12-C, Tarabana di 2:00 pa 4:00 pm, despues lo sali pa Santana centraal na Sabana Basora.

Pakistan a adverti cu e por "destrui" cualkier agresion despues di declara guera contra Afganistan

(Infobae) – Prome minister Shehbaz Sharif a expresa apoyo di sociedad Pakistani pa su forsanan arma, memey di incidentenan reciente riba frontera cu Afganistan, y a enfatisa cu e ehercito ta cla pa responde na cualkier menasa contra pais.

Shehbaz Sharif, prome minister di Pakistan, a declara diabierna cu forsanan arma di su pais ta capaz di "destrui" cualkier intento di agresion, referiendo na bombardeonan reciente na Afganistan.

"Nos forsanan ta completamente capaz di destrui cualkier ambicion agresivo," el a declara, segun un mensahe publica riba cuenta oficial di gobierno Pakistani na X. El a agrega cu "e nacion completo ta para hunto cu forsanan arma Pakistani."

Gobierno Pakistani a declara un "guera habri" contra autoridad Taliban di Afganistan diabierna y a lansa bombardeonan riba varios ciudad Afgano, incluyendo Kabul, despues di luna di atake mortal na area di frontera entre e dos pais.

Hostilidadnan a reanuda diahuebs anochi y a continua te mainta diabierna, ora forsanan Afgano a ataca tropa di frontera Pakistani como retaliacion pa bombardeonan anterior.

Relacion entre Pakistan y Afganistan, cu pa añas tabata estrecho, a deteriora despues cu Taliban a tuma control di Kabul na 2021. Islamabad ta acusa Taliban Afgano di protege militante cu ta ataca teritorio Pakistani, un acusacion cu autoridadnan Afgano ta rechasa.

"Nos pasenshi a caba. For di awor, ta guera habri entre nos y boso," minister di Defensa Pakistani, Khawaja Asif, a declara via X. Poco prome, periodista nan na Kabul y Kandahar a reporta explosion fuerte y avion militar bulando riba ciudadnan.

Minister di Interior, Mohsin Naqvi, a describi e atakenan como un "respuesta apropia" na accionnan anterior di su bisiña. Mientras tanto, vocero Taliban, Zabihullah Mujahid, a anuncia cu Afganistan lo reanuda operacion aereo di gran escala contra posicionnan Pakistani.

Diahuebs, ehercito Afgano a ataca instalacionnan militar na frontera den Pakistan, alegando cu tabata un retaliacion pa bombardeonan anterior. Segun Mujahid, mas cu 15 puesto Pakistani a cay den dos ora y "decenas di soldad a muri," aunke gobierno Pakistani a nenga perdida di posicionnan y a afirma cu nan a causa "perdida severo" na forsanan Afgan.

Minister di Informacion di Pakistan, Attaullah Tarar, a confirma atake contra "obhetivonan di defensa Taliban Afgano" na Kabul, Kandahar y provincia Paktia. E operacionnan aki a sigui bombardeonan Pakistani fin di siman pasa na Nangarhar y Paktia, despues di atake di suicidio riba teritorio Pakistani.

Un residente di Kabul a describi e atakenan como produciendo te ocho explosion, algun asina cerca cu nan a sacudi casnan alrededor. "E prome explosionnan tabata leu for di nos. E ultimo nan tabata hopi mas cerca, nan a sacudi cas y despues di cada explosion nos por tende avion di combate," testigo a declara, pidiendo anonimidad pa motibo di seguridad.

Autoridadnan Afgano a alega cu nan a captura varios puesto militar Pakistani y soldad bibo durante enfrentamento reciente. Sinembargo, vocero di prome minister Sharif, Mosharaf Ali Zaidi, a rechasa e alegacionnan: "Te awor, ningun soldad Pakistani no a ser captura ni a muri. Cualkier reclamo di daño na Pakistan ta poco mas cu fantasia di representante di India na Afganistan."

Linea Durand, un frontera di mas o menos 2.600 kilometer marca door di Imperio Britanico den siglo 19, ta separa Afganistan di Pakistan y ta keda un punto constante di tension. Gobierno Afgano nunca a reconoce oficialmente e delimitacion aki, loke a resulta den disputa recurente riba soberania, seguridad y control teritorial.

Relacion bilateral a deteriora mas den luna reciente, cu paso di frontera cera desde enfrentamento na october y mas cu 70 morto na tur dos banda. Pesar di ronda di negociacion despues di un alto-al-fuego media pa Qatar y Turkia, ningun acuerdo duradero no a ser logra. Saudi Arabia recientemente a interveni pa sigura liberacion di tres soldad Pakistani captura na october.

Kico tabata reaccion mundial riba declaracion di guera?

Diabierna, Iran a expresa su disposicion pa "facilita dialogo" entre Afganistan y Pakistan, despues cu Islamabad a ataca Taliban Afgan y a realisa bombardeonan riba Kabul despues di luna di enfrentamento na frontera.

"Republica Islamico di Iran ta cla pa ofrece tur asistencia necesario pa facilita dialogo y fortalece comprondemento y cooperacion entre e dos pais," minister di Asuntonan Exterior Irani, Abbas Araqchi, a declara via X.

Mientras tanto, secretario general di Nacionnan Uni, Antonio Guteres, a urgi Pakistan y Afganistan pa resolve nan disputa via dialogo diplomatico despues di enfrentamento reciente cu a laga mas cu 50 morto. Den un comunicado publica pa su vocero, Stephane Dujaric, Guteres a haci yamado na tur dos banda pa respeta nan obligacion bao di derecho internacional y garantisa proteccion di ciudadanonan.

Cu informacion di AFP.

SETAR ta participa fayecimento di:

Sra. Carmen S. Ismail Gomes

Mama di nos colega Nelson Ismail,
Technician Outside Plant Operations.

Acto di entiero ta tuma luga diasabra
28 di februari 2026 di 9or pa 11or di mainta
na Aurora Funeral Home.

Gerencia, Staf y Personal di SETAR N.V.
ta extende palabra di condolencia na
Nelson y demas famia.

SETAR

Alemania ta desconseha "urgentemente" bishita Israel

(AFP)—Ministerio di Asunto Exterior di Alemania a conseha diabierna "urgentemente" su ciudadanonan pa no bay Israel, mientras el a fortalece su conseho di biahe debi na tension creciente den Medio Oriente.

"Biahe pa Israel y Oost Jerusalem ta urgentemente desconseha," e ministerio a bisa den un aviso publica riba su website.

E conseho anteriormente tabata solamente aplica pa cierto parti di Israel, pero awor e ta cubri henter e pais, un fuente di e ministerio a confirma.

Mas prome, Merca a autorisa e salida di personal di embahada cu no ta necesario for di Israel, mientras e ta menasa atakenan riba Iran y ta aumenta su presencia militar den Medio Oriente na nivel mas halto den decadas.

E movemento aki a bin un dia despues di e ultimo dialogo media pa Oman entre Iran y Merca, mira como un ultimo intento pa evita guera. Optimismo inicial a bira mas cauteloso despues cu Teheran a adverti cu Washington mester laga "exigencianan excesivo" bay pa logra un acuerdo.

Reino Uni tambe a bisa cu el a move algun di su personal diplomatico y nan dependientenan for di Tel Aviv pa un otro sitio den pais.

Fuente di e ministerio Aleman a bisa AFP cu su embahada na Tel Aviv ta "completamente operacional."

"Nos ta monitoriando e situacion di cerca y ta den contacto estrecho cu nos embahada na Tel Aviv, incluyendo tocante e situacion di seguridad di nos coleganan riba tereno y nan famianan," e fuente a bisa.

Alemania tambe ta "den contacto estrecho cu nos embahada na Teheran, incluyendo tocante e situacion di seguridad di nos coleganan riba tereno," e fuente a agrega.

Sinembargo, debi na tension diplomatico cu Iran, "nos embahada na Teheran no ta completa cu personal pa algun tempo caba" y ta "solamente ofrece asistencia consular hopi limita riba tereno," e fuente a bisa.

Ghana recuperando despues di crisis economico, segun presidente

(AFP)—Presidente di Ghana John Dramani Mahama a bisa diabierna cu e pais ta recuperando for di su pio crisis economico den decadas, referiendo na inflacion cu ta bahando, un moneda mas fuerte y un nivel di debe cu ta cayendo como señal di stabilidad.

E pais den West Africa a busca un rescate for di FMI na december 2022 despues cu debe creciente, depreciacion di moneda y prijsnan cu a subi fuertemente a pon'e den default, obligando un reforma fiscal doloroso y negociacion di restructuracion di debe cu acreedornan.

Pa sostene e recuperacion, Mahama—reeligi na december 2024—a anuncia gasto nobo pa promove manufactura 24 ora y exportacion, regla mas estricto pa compra publico y inversion nobo den sector di energia, incluyendo miyones di dollar comprometi pa camponan di petroleo y gas pafo di costa.

Durante su discurso di Estado di Nacion den parlamento na Accra, Mahama a declara cu "Ghana ta back" y "habri pa negoshi," presentando e pais productor di oro y cacao como un destinacion mas sigur pa inversionistanan despues di añas di turbulencia.

"Nos enfoke awor ta stabilidad, trabao y crecemento," el a bisa. "Nos a pone e fundeshi—y nos lo protege esey."

Mahama a bisa cu crecemento a recupera te un promedio di 6,1 porciento na 2025, mientras inflacion a baha drasticamente te 3,8 porciento na januari for di un peak di mas cu 50 porciento na 2022.

El a agrega cu moneda cedi a fortalece cu aproximadamente 40 porciento contra e dollar den e ultimo lunanan, reduciendo presion riba costo di importacion y prijs di combustible.

Finanzas publico tambe a mehora, cu gobierno registrando un superavit primario den presupuesto y cortando e ratio debe-riba-GDP te 45,3 porciento for di casi 62 porciento un aña prome, Mahama a bisa.

Reserva stranhero a subi te $13,8 biyon—equivalente na casi seis luna di importacion—mientras e pais a registra un superavit di 8,1 porciento riba cuenta coriente, yuda pa exportacion mas halto di oro y remesanan.

E presidente a bisa cu Ghana a paga $1,4 biyon den servicio di debe y a liquida parti di su obligacionnan di eurobono adelanta, movementonan cu, segun e, ta diseña pa restaura credibilidad den mercado internacional.

Trump "no ta contento" cu Iran pero ainda no a dicidi riba atake

(AFP)—Presidente di Merca Donald Trump a bisa diabierna cu e ta frustra cu e posicion di Iran den combersacionnan, pero a agrega cu ainda e no a tuma un decision final tocante un atake cu el a menasa anteriormente.

Un dia despues cu Merca y Iran a tene dialogo na Ginebra, Trump a bisa cu e estado dirigi pa clerigonan "no ta dispuesto pa duna nos loke nos mester tin."

"Nos no a tuma un decision final," el a bisa reporteronan ora a puntr'e riba uso di forsa.

"Nos no ta realmente contento cu e manera cu nan a negocia. Nan no por tin arma nuclear, y nos no ta satisfecho cu e manera nan ta negocia," Trump a bisa.

"Nos no kier arma nuclear pa Iran y nan no ta bisa e palabranan dorado ey."

Iran a bisa repetidamente cu e no ta persiguiendo arma nuclear, y inteligencia di Merca no a haya evidencia cu el a tuma un decision pa haci esey.

Pero Merca y Israel—cu a lidera un gran campaña di bombardeo na Iran na juni—ta mantene skepticismo riba declaracionnan di Iran, cual ta respalda militantenan Palestino Hamas.

Ora a puntr'e si un atake lo causa un guera total den Medio Oriente, Trump a bisa: "Mi ta kere bo semper por bisa cu semper tin un riesgo.

"Bo sa cu ora tin guera, tin riesgo den tur cos, tanto positivo como negativo."

Trump a keda cauteloso riba si un atake di Merca lo tumba e republica Islamico, un enemigo declara di Merca y Israel.

Autoridadnan a mata miles di hende luna pasa ora nan a reprimi protestanan masal, e menasa mas grandi contra clerigonan gobernante desde e revolucion Islamico di 1979 a tumba e shah pro-Occidental.

"Ningun hende sa. Talbes si y talbes no," Trump a bisa tocante cambio di regimen.

Trump durante su prome mandato a kibra e acuerdo nuclear negocia pa su antecesor Barack Obama, den cual Iran a acepta limitacion estricto riba enriquecimento di uranio.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 28 FEBRUARI 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Nieuw strandbeleid moet einde maken aan onduidelijkheid op de kust

Pagina 4

Zaak Caret: Rechter schorst zaak voor langere beraadslaging

Pagina 3

AHATA weerspreekt uitspraken premier en pleit voor democratisch dialoogproces

Pagina 6

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Directeur Directie Ouderenzorg Desiree Helder tijdens IPKO

Vergrijzing van de Arubaanse bevolking en de gevolgen voor zorg en ondersteuning van ouderen

Aruba heeft ondersteuning nodig in de details van de zorg voor ouderen en zelfs voor jongeren met een beperking, en dat hoeft niet per se geld te kosten. Dat verklaarde Desiree Helder van de Directie Ouderenzorg deze week aan parlementariërs van het Koninkrijk.

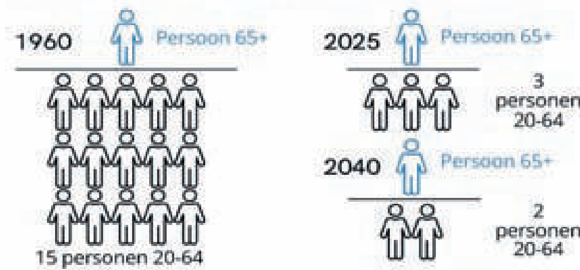
Helder gaf een presentatie over de ouderenzorg op Aruba tijdens een sessie van het IPKO, het interparlementair overleg van het Koninkrijk, dat deze week op Aruba plaatsvond. De directeur, opgeleid aan de Universiteit van Nijmegen en eerder verantwoordelijk voor gezondheidsstatistieken bij het Centraal Bureau voor de Statistiek, schetste de huidige situatie en de doelstellingen om de levenskwaliteit van ouderen te verbeteren, de uitdagingen, en de realiteit die niet langer kan worden genegeerd. De vergrijzing is een thema dat veel aandacht, investeringen en structurele aanpak vereist.

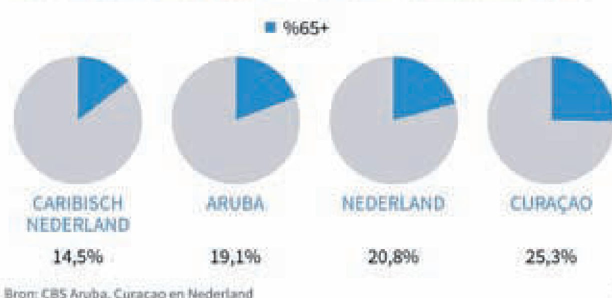
Eind 2025 telde Aruba 22.121 personen van 65 jaar en ouder, goed voor 19,1 procent van de bevolking. Het aantal personen onder de 20 jaar bedroeg 23.169, oftewel 20 procent van de bevolking, terwijl het aantal kinderen tot en met 14 jaar 16.374 bedroeg (14,1 procent). Ter vergelijking: het aandeel ouderen op Curaçao bedraagt 25,3 procent en in Nederland 20,8 procent.

Misschien het meest sprekende cijfer is echter dat waar in 1960 nog 15 personen jonger dan 65 jaar waren per oudere van 65 jaar, dit in 2025 nog slechts drie personen zijn, en in 2040 nog maar twee. Door een gemiddelde levensverwachting van 80 jaar brengt een groot deel van deze periode mensen door met gezondheidsproblemen — gemiddeld 11 jaar. Dit betekent dat zij zorg nodig hebben. In 2025 hebben 2.825 personen binnen deze groep zorg nodig; in 2040 zal dat aantal oplopen tot meer dan 5.200.

Zorg thuis

De meeste zorg voor deze groep vindt momenteel plaats binnen het gezin en thuis. Gezinsleden in hetzelfde huishouden bieden 56,6 procent van de zorg, terwijl familie buiten het huishouden instaat voor 18 procent. Bijna negen procent maakt gebruik van huishoudelijke hulpen uit het buitenland. Ook het Wit-Gele Kruis biedt ondersteuning.

Zorg buiten de woning

De Stichting Algemeen Bejaardenzorg Aruba (SABA), die overheidssubsidie ontvangt, beschikt over in totaal 225 bedden verdeeld over drie gebouwen. De bewoners hoeven geen extra bijdrage te betalen voor de zorg. Daarnaast zijn er 14 particuliere zorginstellingen met samen 16 gebouwen, waar tussen de 2.000 en 3.000 florin per maand wordt gevraagd. Deze particuliere instellingen beschikken over ongeveer 350 bedden.

Helder lichtte toe dat een van de problemen bij thuiszorg is dat meer dan één op de vijf personen van 65 jaar en ouder in eenzaamheid en sociale isolatie leeft. Bijna 80 procent van de personen tussen 20 en 64 jaar werkt, waaronder 75,5 procent van de vrouwen in die leeftijdsgroep. Bijna 36 procent van de 65-plussers is niet op Aruba geboren (voor 2040 wordt verwacht dat dit 50 procent zal zijn). Zij beschikken over een zeer beperkt sociaal netwerk en ontvangen vaak geen volledige AOV-uitkering. Zij hebben beperkte toegang tot vervoer en wonen niet samen met anderen. Bovendien is er een tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel voor thuiszorg.

Wat de zorginstellingen betreft, benadrukte Helder dat de infrastructuur eenvoudigweg onvoldoende is. Er is een tekort aan bedden en de infrastructuur is niet toereikend. Er is een gebrek aan goed opgeleid zorgpersoneel, terwijl particuliere instellingen vaak werken met personeel uit Latijns-Amerikaanse landen dat uitsluitend Spaans spreekt. De erkenning van diploma's uit de regio vormt een uitdaging, evenals de communicatie met cliënten en medisch personeel. Daarnaast zijn de kosten voor verblijf in een particuliere zorginstelling hoger dan het bedrag dat men ontvangt via de AOV (ouderdomspensioen). Dit wordt problematischer wanneer men bedenkt dat een groot deel van de 65-plussers geen volledig ouderdomspensioen ontvangt.

Kosten van de zorg

De kosten van ouderenzorg tussen 2025 en 2040 zullen, indien het huidige traject wordt voortgezet, sterk stijgen, aldus Helder. In 2025 bedroegen de totale kosten meer dan 100 miljoen florin, inclusief zorg in instellingen en thuiszorg. In 2040 zou dit bedrag oplopen tot bijna 394 miljoen florin.

Indien echter aanpassingen worden doorgevoerd en ouderen langer thuis kunnen blijven wonen, met ondersteuning voor familieleden en mantelzorgers, kunnen de kosten lager uitvallen. In 2025 zou het bedrag dan net onder de 100 miljoen florin liggen. Het grote verschil zal zichtbaar zijn in 2040: een herstructurering van de zorg zou betekenen dat de kosten 47 procent lager kunnen uitvallen (ongeveer 210 miljoen florin) in vergelijking met voortzetting van het huidige traject.

Om die reden richt het huidige beleid van Aruba zich op het stimuleren en ondersteunen van programma's die participatie bevorderen en ervoor zorgen dat ouderen actief blijven. Daarbij wordt ingezet op ondersteuning van zorg binnen het gezin en in de wijk, op samenwerking en op het versterken van expertise in de thuiszorg. De nadruk ligt erop dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, terwijl nieuwe kwaliteitseisen worden ingevoerd voor zorginstellingen, inclusief een herstructurering van de zorg via een vergunningenstelsel, zo verklaarde Desiree Helder.

De presentatie kreeg veel aandacht en leidde tot talrijke vragen van parlementariërs uit alle landen van het Koninkrijk. Aruba Vandaag zal volgende editie uitgebreider ingaan op dit onderwerp, inclusief een diepere toelichting van Desiree Helder op de grote uitdaging van een vergrijzende bevolking, die naast een hogere leeftijd ook geconfronteerd wordt met gezondheidsproblemen die mogelijk kunnen worden verminderd door veranderingen in levensstijl ter verbetering van de kwaliteit van leven.

Zaak Caret: Rechter schorst zaak voor langere beraadslaging

OM eist voorwaardelijke straf en taakstraf voor beide verdachten

De tweede behandelingsdag in de zaak-Caret stond vooral in het teken van het standpunt van het Openbaar Ministerie (OM) en de verdediging in het strafproces tegen de twee politieagenten die betrokken waren bij het fatale incident dat leidde tot de dood van de 19-jarige Ayden Lanoy op 9 februari 2025.

Tijdens de zitting legde het OM de nadruk op een fundamenteel uitgangspunt: niemand staat boven de wet. In elke situatie waarin politie betrokken is bij een dodelijk incident, moet het proces zijn beloop krijgen op een eerlijke en transparante manier.

De kernvraag die de rechtbank moet beantwoorden is of de agenten schuldig zijn aan wat er is gebeurd.

Volgens het OM mag van politie worden verwacht dat zij in een gevaarlijke situatie actief optreedt om de situatie onder controle te brengen en op te lossen. Het gebruik van een vuurwapen is echter alleen toegestaan in een situatie van extreem gevaar. De officier van justitie lichtte het juridische kader toe dat voor politie geldt en hoe agenten zich moeten gedragen tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden.

Een belangrijk principe is dat altijd eerst naar alternatieven moet worden gezocht voordat geweld wordt ingezet om veiligheid te waarborgen. Politie heeft de bevoegdheid geweld te gebruiken, maar die bevoegdheid gaat gepaard met verantwoordelijkheid en de plicht om risico's af te wegen. Agenten moeten vaststellen of er daadwerkelijk een reële belemmering bestaat om hun doel te bereiken en, als er andere alternatieven beschikbaar zijn, moeten zij die benutten.

De officier van justitie concludeerde dat er in deze zaak geen sprake was van extreem gevaar dat het gebruik van een vuurwapen rechtvaardigde. Volgens het OM hebben de agenten buitensporig geweld gebruikt tegen het slachtoffer en daarmee niet gehandeld volgens de regels. De conclusie van het OM was dan ook helder: de handelingen waren niet in overeenstemming met de wet en de agenten zijn schuldig.

Tijdens het incident werden in ongeveer tien seconden twintig schoten gelost. Van die twintig kogels raakten er zeventien de auto van Lanoy. Eén kogel raakte de voorkant, op de motorkap; dit was één van de drie schoten die verdachte M. Violenes afvuurde. De andere twee schoten van Violenes raakten het voertuig niet. De overige kogels waren afkomstig van verdachte R. Dirksz; die raakten zowel de rechterzijde van het voertuig als het achterste gedeelte.

Volgens forensisch onderzoek van het NFI, op basis van de baan van de kogels, de in- en uitschotwonden op het lichaam van Lanoy en de posities van de agenten, was de kogel die Lanoy trof de vijfde kogel die werd afgevuurd. Technische analyse wees uit dat de dodelijke kogel afkomstig was uit het vuurwapen van verdachte Dirksz.

De officier van justitie verduidelijkte dat er geen bewijs is dat de agenten hebben geschoten met de bedoeling Lanoy te doden, maar wel met het doel om de auto tot stilstand te brengen. Volgens het OM brengt schieten op een voertuig echter een groot risico met zich mee en is het geen passend middel om een voertuig te stoppen. De agenten hebben dat risico bewust genomen, met uiteindelijk een fatale afloop.

De rechtbank moet beoordelen of het optreden juist was en of aan de wettelijke criteria is voldaan. De wet bevat verschillende bepalingen over het gebruik van vuurwapens. Een agent mag zijn wapen alleen trekken wanneer dit volledig en absoluut noodzakelijk is. In extreme situaties mag een vuurwapen worden gebruikt bij een aanhouding wanneer de betrokkene zelf een wapen heeft, of wanneer sprake is van een onmiddellijk levensgevaar. In deze zaak is een auto, in de situatie van Lanoy, volgens het OM echter niet automatisch te beschouwen als een dodelijk wapen dat het gebruik van een vuurwapen rechtvaardigt.

De officier van justitie beschreef de gebeurtenissen van die dag, hoe de situatie zich ontwikkelde en hoe dit leidde tot de achtervolging. Beide verdachten verklaarden dat zij zich bedreigd voelden, maar volgens het OM waren er geen aanwijzingen voor een onmiddellijke dreiging. Uit het onderzoek blijkt dat op het moment dat M. Violenes het eerste schot loste, de auto achteruit bewoog. Het OM wees er ook op dat videobeelden laten zien dat Lanoy probeerde uit te wijken om een aanrijding met de agent te voorkomen, en niet om op hem in te rijden.

M. Violenes verklaarde echter dat hij op dat moment niet duidelijk kon zien wat de persoon in de auto deed of wat diens intentie was, en dat zijn beleving van het moment anders was dan wat de video laat zien. Hij zei ook dat hij niet opzij kon stappen, terwijl volgens het OM op de videobeelden iets anders te zien is.

De officier van justitie benadrukte dat politieagenten training krijgen om onder druk te handelen en dat voor hen een andere norm geldt dan voor burgers. Zij mogen niet in paniek raken. Hij onderstreepte bovendien dat het feit dat een agent het gevoel heeft dat zijn leven in gevaar is, niet automatisch rechtvaardigt dat hij in (vermeende) zelfverdediging schiet als objectieve omstandigheden dat gevaar niet bevestigen.

De officier van justitie lichtte toe dat de Landsrecherche een uitgebreid onderzoek heeft uitgevoerd, waaronder een analyse van elk frame van de video van het incident. De verdediging presenteerde daarnaast een rapport dat is opgesteld voor NFO, gebaseerd op camerabeelden. De officier van justitie zette vraagtekens bij de methode en conclusies van dit verdedigingsrapport, stelde dat het geen betrouwbare basis vormt en vroeg de rechtbank om dit rapport buiten beschouwing te laten.

Volgens het OM geldt dat Lanoy, zoals iedereen, had moeten stoppen voor de politie. Dat betekent echter niet dat agenten zo snel hun vuurwapen mochten trekken of op de wijze mochten schieten zoals zij hebben gedaan. Er waren andere alternatieven om de situatie te beheersen, maar zij kozen ervoor de situatie te escaleren door een vuurwapen te gebruiken terwijl geen sprake was van een onmiddellijke dreiging. De officier van justitie kwam tot de conclusie dat de agenten niet volgens de voorschriften hebben gehandeld en daarom schuldig zijn.

Met betrekking tot verdachte R. Dirksz voerde de officier van justitie aan dat op het moment dat hij uit het voertuig stapte en zijn vuurwapen trok, zijn collega M. Violenes niet in een direct gevaar verkeerde dat dit optreden rechtvaardigde. Desondanks schoot Dirksz toch. Het beroep op zelfverdediging voldoet volgens het OM niet aan de wettelijke vereisten.

Naast het strafrechtelijke aspect ging het OM ook in op de schadeclaim die door de ouders van het slachtoffer is ingediend. De officier van justitie legde uit dat immateriële schade (emotionele schade) in algemene zin op Aruba niet wordt erkend als vergoeding, maar dat materiële schade wel kan worden toegewezen. Dat omvat kosten die met het incident samenhangen, zoals proceskosten en medische kosten. Wat shockschade betreft wees de officier van justitie erop dat de moeder van Lanoy is gediagnosticeerd met een "traumatic bereavement reaction", onder meer doordat zij haar zoon dood heeft moeten identificeren en door andere ingrijpende gebeurtenissen. Het OM verzocht de rechtbank daarom shockschade toe te kennen aan de moeder, maar niet aan de vader, die niet is gediagnosticeerd en ook geen psychologische behandeling heeft gevolgd.

In zijn strafeis stelde de officier van justitie dat het OM een sanctie wil die passend en evenredig is. Beide verdachten worden als in gelijke mate schuldig beschouwd; daarom is de eis voor beiden gelijk. Het OM eiste een voorwaardelijke gevangenisstraf van twaalf maanden met een proeftijd van twee jaar, plus 180 uur taakstraf.

De familie van Lanoy uitte haar onvrede over deze eis, omdat die volgens hen volledig haaks staat op wat zij hadden verwacht en gehoopt.

Na afloop van de zitting gaf persofficier van het OM, Patrick van der Biezen, toelichting op de eis. Hij zei dat het OM verschillende factoren heeft meegewogen. Onder meer dat de beslissing die de agenten hebben genomen, volgens het onderzoek, enerzijds "fout" was en anderzijds fatale gevolgen heeft gehad. Het OM heeft ook gekeken naar vergelijkbare zaken binnen het Koninkrijk der Nederlanden en naar straffen die rechters hebben opgelegd in vergelijkbare omstandigheden.

Een factor die hij benadrukte, is dat deze zaak niet kan worden vergeleken met een zaak van een gewone burger die illegaal een vuurwapen bezit en een doodslag of moord pleegt. In dat soort zaken liggen de richtlijnen voor strafoplegging veel hoger, vaak tien tot twaalf jaar gevangenisstraf of meer. Het gaat dan om iemand die geen recht heeft om een vuurwapen te gebruiken en op straat een zwaar misdrijf pleegt.

Deze zaak is volgens Van der Biezen fundamenteel anders, omdat het gaat om politieagenten die hun werk uitvoerden. Agenten hebben de plicht om onder bepaalde omstandigheden geweld te gebruiken wanneer dat nodig is. De wet erkent dat politie tegen een burger kan optreden en geweld kan toepassen als de situatie dat vereist. Maar ook binnen die professionele context bestaan duidelijke grenzen. Volgens het OM zijn die grenzen in de zaak-Lanoy niet gerespecteerd.

De rechtbank moet nu al het bewijsmateriaal, de juridische argumenten en de omstandigheden van de zaak beoordelen om tot een definitieve beslissing te komen. De zaak raakt niet alleen de familie van Lanoy, maar ook de samenleving in bredere zin, waarin vragen over geweldgebruik, verantwoordelijkheid en vertrouwen in de autoriteiten centraal blijven staan.

Aan het einde van de zitting legde de rechter uit dat hij volgens de wet, als hij het onderzoek deze week zou sluiten, binnen drie weken uitspraak zou moeten doen. Vanwege de complexiteit van de zaak en het aantal aangevoerde argumenten heeft hij echter meer tijd nodig om alles zorgvuldig door te nemen. Hij besloot daarom de behandeling niet te sluiten, maar de zaak te schorsen tot 16 maart. Op die datum wordt de zaak heropend en deze week afgerond. Daarna zal hij een datum voor de uitspraak geven; die zou mogelijk op 2 april kunnen uitkomen, maar op die datum zal de exacte datum definitief worden vastgesteld. De schorsing geeft de rechter extra tijd om alle processtukken grondig te bestuderen.

Beslissingen uit het verleden...Die ons nu achtervolgen...

Het verblijf van de parlementaire delegaties in Aruba van de andere delen van het Koninkrijk heeft enkele positieve punten opgeleverd die we normaal gesproken niet te weten komen. Een daarvan was de presentatie van de directeur Ouderenzaken tijdens de IPKO-besprekingen. Een uiteenzetting die heel wat completer was dan alles wat we tot nu toe hebben mogen vernemen; daarvoor onze waardering. Anderzijds, dit is nu juist de soort informatie die de gehele samenleving zou moeten krijgen. Niet om daarvan kennis te nemen en vervolgens daar niets mee te doen; de vergrijzing van onze bevolking houdt een aantal ernstige gevolgen voor ons in, ook financiële, en tot nu toe krijgen we af en toe een waarschuwing uit een bepaalde hoek maar krijgen geen algemeen en coherent beleid te zien vanuit de overheid. Het is te hopen dat we dat nu wel krijgen. Maar, het is toch belangrijk om te onderkennen dat wat nu wordt gepresenteerd als probleem in het verleden al duidelijk zichtbaar was.

Een eerste aspect betreft de uitgaven in verband met de ouderenzorg. Hier zien we een zekere tegenstrijdigheid opdoemen. Van de ene kant hebben we een steeds groter wordende groep van niet in Aruba geboren inwoners,die gedurende de tijd dat ze nog werkzaam zijn al moeite hebben om het hoofd boven water te houden. Wanneer ze niet meer werken worden hunfinanciële problemen nog veel ernstiger. Hun gedeeltelijke AOV-pensioen is niet eens genoeg voor een gedeeltelijke dekking van wat een plek in een privé bejaardeninstelling kost. Hier krijgen we dan te maken met een duidelijke beleidskwestie: als de overheid ervoor kiest om het huidige zorgmodel te handhaven, waarbij ongeveer de helft van de zorg ten deel valt aan de gesubsidieerde zorg en voor het andere deel voor rekening komt van de privé-zorg, is het niet zo moeilijk het grote probleem te ontwaren dat alleen de overheid kan oplossen: een groeiende vraag naar beddencapaciteit, terwijl een steeds toenemende groep geen toegang zal krijgen tot de privé-zorg, omdat ze niet de financiële middelen hebben om dat te bekostigen. Sterker nog, zelfs toen ze nog werkten hadden de meesten geen salaris dat in de buurt kwam van de bijna Afl. 3.000 per maand die nodig is om de genoemde kosten te dekken. Dit is een kwestie waarover allang wordt gediscussieerd, terwijl het van meet af aan te voorzien was dat op zekere dag we de consequenties onder ogen zouden moeten zien van de massale import van arbeidskrachten, die waren gekomenom te blijven. De vraag in die discussies van dertig jaar geleden was of er alternatieven waren om dit probleem te voorkomen. Het antwoord was bevestigend, maar vereiste een roulatiesysteem waarin een buitenlandse werknemer in principe na een bepaalde tijd het land zou moeten verlaten om plaats te maken voor een andere buitenlandse kracht, tenzij inmiddels wel een lokale arbeidskracht beschikbaar zou zijn om die functie te vervullen. In die tijd kon men allerlei argumenten horen, waaronder goede en slechte. Bijvoorbeeld, dat het een behoorlijk bezwaar zou zijn voor ondernemingen om steeds opnieuw personeel op de werkvloer op te leiden, om vervolgens dit hele proces te moeten herhalen met de nieuwe krachten. Men hoeft het niet per se eens te zijn met die gedachtegang maar het had in ieder geval wel een reële basis. Een andere kritiek was dat men eigenlijk wel onmenselijk zou moeten zijn om mensen het land uit te willen zetten nadat ze 'ons eiland hebben helpen ontwikkelen'. Maar, dat was toch de manier waarop in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw zaken werden aangepakt, toen de werkgelegenheid in de olie-industriesterk terugliep en voor duizenden tot gevolg had dat men terug moest naar het eigen land. Dit inclusief een fors aantal kinderen dat hier was geboren. Er was toen geen kritiek dat dit 'onmenselijk' zou zijn... Maar enfin, de wereld zit nu een beetje anders in elkaar en binnen het Koninkrijk heeft men ook de naturalisatiewet aangepast, met een kortere periode voor het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit. En op basis van die goede en slechte argumenten is de beslissing genomen dat we 'geen slechte mensen willen zijn' en dat iedereen in principe de kans moet krijgen om hier te blijven. Toentertijd werd al gewaarschuwd voor hetgeen nu aan het gebeuren is. Maar, betekent dit dat we ons nu kunnen beperken tot een soort van 'told you so' en verder de boel maar zo moeten laten? Nee, we zijn van mening dat men moet handelen volgens die verbintenis van zoveel jaar geleden en dat houdt dan in dat we als gemeenschap moeten aanvaarden dat we nu eenmaal die verantwoordelijkheid hebben om erop toe te zien dat iedereen het recht heeft op een waardig leven tot op de dag dat men uit dit leven stapt. Welke gemeenschap ook, die voldoende zelfrespect kan opbrengen, moet dit doen.

De gevolgen van die keuze die zoveel jaar geleden is gemaakt komen nu tevoorschijn en houden in dat we moeten betalen, voor de gehele sector... Niet uitsluitend voor het gedeelte dat al gesubsidieerd wordt, maar ook de privé-initiatieven. Als dat niet gebeurt dan wordt de privé-zorg nooit toegankelijk voor de groep die dit juist het hardst nodig heeft. Daarnaast uiteraard ook de steun aan de mantelzorg, vooral omdat een groot deel van de iets jongere bevolking werkzaam en voor het overgrote deel in fulltimebanen. Het lijkt logisch om hierbij een systeem van bijdragen naar financiële draagkracht toe te passen.

Tenslotte moeten we de realiteit onder ogen zien dat binnenkort onze gemeenschap officieel met duizenden personen zal groeien, die nu nog migranten zonder geldige verblijfspapieren zijn. Die zouden fors kunnen bijdragen aan de kosten van de ouderenzorg, tenminste als zij werkzaam zijn bij serieuze ondernemers die hun verplichtingen jegens de overheid nakomen. In ieder geval is dat dan een voordeel, zouden sommigen van ons zeggen. Maar, blijft detoegangsdeur tot ons land nu wagenwijd openstaan, zodat we over zoveel jaar weer met hetzelfde probleem zitten?

Regering moderniseert strandbeleid na tien jaar: duidelijkere regels en betere bescherming van publieke stranden

Na meer dan tien jaar krijgt het Arubaanse strandbeleid een grondige herziening. Minister van Infrastructuur, samen met de minister van Toerisme, Transport en Arbeid, Wendrick Cicilia (AVP), heeft bevestigd dat de regering start met een volledige modernisering van de Richtlijn Ruimtelijke Inrichting Stranden (RRIS).

Daarmee wordt voor het eerst sinds de invoering in 2016 het officiële beleidskader voor het gebruik en de bescherming van openbare stranden integraal geactualiseerd.

De RRIS vormt de basis waarop de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) aanvragen beoordeelt voor activiteiten op publieke stranden. Het beleid geldt in het bijzonder voor de westkust, van Bushiri tot Arashi, het meest intensief gebruikte kustgebied van Aruba. Het uitgangspunt is helder: de stranden behoren tot het publieke domein en moeten toegankelijk blijven voor iedereen, zowel bewoners als bezoekers, op gelijke basis.

In de praktijk bleek de toepassing van de regels echter niet altijd consistent. Omdat de RRIS een beleidsrichtlijn is en geen formele wet, hing de uitvoering sterk af van bestuurlijke interpretatie. Dat leidde in de afgelopen jaren tot onduidelijkheid over perceelsgrenzen, verschillen in handhaving en discussies over vergunningen voor strandexploitanten. Met name het gebruik van palapa's en commerciële voorzieningen op openbare stranden zorgde regelmatig voor spanningen tussen toeristen, lokale bezoekers en ondernemers.

De druk op populaire locaties zoals Baby Beach, Tres Trapi en Mangel Halto is bovendien toegenomen door de groei van het toerisme. Bewoners signaleren overbelasting, geluidsoverlast en aantasting van natuurgebieden. Tegelijkertijd ontstond verwarring over welke delen van het strand publiek zijn en welke onder erfpacht van hotels vallen.

Volgens de regering moet de herziening van de RRIS deze knelpunten aanpakken. De ruimtelijke zonering wordt opnieuw bekeken, regels worden aangescherpt en duidelijker geformuleerd en het beleid zal worden uitgebreid met een extra strandgebied buiten de traditionele westkust. Ook wordt nadrukkelijk gesteld dat geen enkel strand eigendom is van een hotel — een boodschap die de overheid expliciet wil verankeren.

Het herzieningsproces verloopt interministerieel, met technische ondersteuning van DIP en gedeeltelijke financiering door de Aruba Tourism Authority. De komende periode worden stakeholders, waaronder hoteliers, touroperators, milieuorganisaties en buurtvertegenwoordigers, betrokken bij consultaties.

De modernisering wordt door velen gezien als een noodzakelijke stap. Toch zal het succes uiteindelijk afhan-

gen van de concrete uitvoering: duidelijke markering van grenzen, transparante vergunningverlening en consequente handhaving. Voor een eiland dat economisch afhankelijk is van toerisme maar cultureel sterk verbonden is met vrije toegang tot zee en strand, staat meer op het spel dan alleen beleid — het gaat om het bewaken van een fundamenteel publiek recht.

Het Statuut interpreteren...En dat zonder enig overleg...?

Recentelijk zijn we verschillende zaken tegengekomen die in het scheppen van lokale wetgeving, of bij de interpretatie van bestaande wetgeving, zoals het Statuut, ons op totaal onbekend terrein heeft gebracht. Dit onder het kenelijke argument dat onze befaamde 'autonomie' het mogelijk maakt onze eigen interpretatie van de feitelijke wettelijke realiteiterop na te houden.

Een van die kwesties is de verrassende invoeging in de laatste wijziging van de Landsverordening Instelling Ministeries van een amendement dat staande de vergadering van de Staten werd aangenomen. Het amendement hield in dat alle strafzaken bij ambtsmisdrijventegen ministers en parlementariërs voortaan niet meer lokaal voor de rechter, in eerste aanleg en in hoger beroep bij het Gemeenschappelijk Hof van de Eilanden, zouden worden gebracht maar direct in Nederland door de Hoge Raad zouden worden behandeld. In een eerder redactioneel commentaar hebben we in december 2025 al onze twijfel uitgesproken of deze aangelegenheidtevoren met de regering in Den Haag was besproken, waarbij heel zeker het resultaat van dat overleg negatief zou zijn geweest.

Nu onze eigen Raad van Advies (RvA) het nodige onderzoekswerk heeft verricht, in het kader van hun advies achteraf over deze zaak aan de regering van Aruba, blijkt dat in Nederland zelf een discussie gaande is waarbij de gedachten eerder gaan in de richting van wat nu in Aruba de rechtsgang is bij ambtsmisdrijven, namelijk datalle ambtsmisdrijven gepleegd door welke ambtsdrager ook, de politieke ambtsdragers inbegrepen, de normale route zouden moeten afeggen, waardoor rechtszaken pas in cassatie bij de Hoge Raad terechtkomen.

Dit betekent op zichzelf al een afwijzing van het parlementaire verzinsel alhier, dat eigenlijk helemaal niet in overweging had moeten worden genomen in de Staten. Maar er is meer: artikel 44, eerste lid van het Statuut stelt dat wijzigingen in de lokale wetgeving die onder andere de rechtspraak betreffen, tevoren met de Koninkrijksministerraad moet worden besproken. Dit is duidelijk niet gebeurd en bovendien bepaalt het tweede lid van hetzelfde artikel 44 dat een dergelijke wijziging in de lokale wetgeving niet in werking kan treden zonder de instemming vooraf van de Koninkrijksministerraad.

De vraag is dan hoe een of meerdere parlementariërs het in hun hoofd halen om in een lokale wetswijziging, nota bene via amendement,bevoegdheden en verantwoordelijkheden op te dragen aan een niet lokale entiteit (de Hoge Raad) zonder de legale weg daarvoor te bewandelen. Het kanzijn dat men als voorbeeld de lokale wet op het financieel toezicht (LAft) van 2015 heeft genomen, toen daarin de Koninkrijksministerraad de bevoegdhedenvan het financieel toezicht kreeg toebedeeld. Onze eigen RvA heeft dit indertijd uitgebreid bekritiseerd. Maar in ieder geval was toen wel sprake van overleg vooraf met de Koninkrijksregering. In het huidige geval is het de vraag hoe de Arubaanse regering nu de zaak wil aanpakken. Men kan in ieder geval niet de wetswijziging aan de Gouverneur ter ondertekening aanbieden. Moet de regering dan maar terug naar de Staten met een nieuwe versie, zonder het gewraakte amendement? Of wordt het document simpelweg gedropt in de lade voor de wetten die door de Staten zijn goedgekeurd maar nooit in werking zullen treden, zoals de bekende wijziging van de LAft in 2019, toen de Koninkrijksministerraad uit de wetstekst werd geschrapt?

In het huidige geval wordt dat heel moeilijk want men heeft hoe dan ook een landsverordening nodig om de huidige instelling van de ministeries te legitimeren. Of is het misschien de bedoeling om verder te leven met een soort van 'de facto' verdeling van de ministeriële portefeuilles, zonder aangepaste wet?

Een ander geval betreft ook iets waarop wij eerder redactioneel commentaar hebben geleverd. Het betreft de - kennelijk permanente– afwezigheid van een gevolmachtigd minister van Aruba in Den Haag. Dit wordt ogenschijnlijk door het huidige kabinet als een normale zaak beschouwd, waarbij de minister belast met Koninkrijksaangelegenheden zelf, of enig door haar aan te wijzen ambtenaar de vergaderingen van de Koninkrijksministerraad bijwoont. We hebben kennisgenomen van de kritiek op de gang van zaken van de grootste oppositiepartij, ook door ons gepubliceerd in de editie van 25 februari jl., waarin terecht wordt gewezen op de verplichting, vastgelegd in het Statuutom een gevolmachtigd minister in Nederland te hebben. En dat niet alleen om de vergaderingen van de Koninkrijksministerraad bij te wonen, maar ook om Aruba te vertegenwoordigen in alle andere taken,zoals de commissies en colleges die taken verrichten die voortvloeien uit de handelingen van de Koninkrijksministerraad, hetgeen ook expliciete vermelding heeft in het Statuut.

Oplossing: Sancties of gewoon 'fatsoen'?

Welnu, als het kabinet ervoor kiest om dit alles te negeren en blijft opereren met een minister, belast met koninkrijksaangelegenheden, die elke eerste vrijdag van de maand in Den Haag is of een vertegenwoordiger daarvoor benoemt, wat is dan de oplossing? Dit lijkt ons in de eerste plaats een zaak die moet worden besproken tussen de landen van het Koninkrijk. Als het de interpretatie is van de Ministerraad is dat de regels van het Statuut betreffende de gevolmachtigde minister van dwingende aard zijn, dan moet worden besloten hoe de regering van Aruba wordt gedwongen hieraan te voldoen. We zien geen expliciete sancties vermeld in het Statuut zelf, wat logisch is want dat is niet de aard van dit document. Dit laat nog twee mogelijkheden open: een actie op grond van ondeugdelijk bestuur, of een beroep op het goede fatsoen van de lokale regering. Dat maakt de zaak nog steeds niet minder gecompliceerd omdat we nog niet zien hoe de Koninkrijksministerraad optreedt door via een Koninklijk Besluit een gevolmachtigd minister te benoemen.Tenslotte blijft er maar een oplossingover en dat is een beroep doen op het fatsoen om de regels van het Statuut te respecteren. We blijven daarnaar uitkijken.

Zaak "Bromelia": ex-directeur SSA krijgt zes maanden cel voor verduistering sportsubsidies

De voormalige directeur van Stichting Sportsubsidie Aruba (SSA), K. Vrolijk, is door het Gerecht in Eerste Aanleg veroordeeld tot 16 maanden gevangenisstraf, waarvan 10 maanden voorwaardelijk. Dat betekent dat hij zes maanden daadwerkelijk moet uitzitten. De uitspraak markeert de afronding van de zogenoemde zaak "Bromelia", die draaide om verduistering en misbruik van publieke sportgelden.

De zaak heeft betrekking op vermeende financiële misstanden binnen de sportsubsidieautoriteit tussen medio 2023 en eind 2024. Volgens het Openbaar Ministerie (OM) maakte Vrolijk misbruik van zijn positie als directeur om aanzienlijke bedragen, bestemd voor sportprogramma's en ontwikkelingsinitiatieven, naar zichzelf door te sluizen. Het zou gaan om transacties van in totaal meer dan 180.000 florin.

Uit het strafdossier blijkt dat delen van het geld via meerdere tussenpersonen – omschreven als "geldezels" – werden overgemaakt voordat het uiteindelijk bij Vrolijk terechtkwam. Minstens vier andere personen zouden betrokken zijn geweest bij het doorsluizen van de gelden, in een constructie die bedoeld was om de financiële sporen te verhullen en de werkelijke begunstigde te verbergen. Daarnaast stelde het OM dat Vrolijk op verschillende momenten de handtekening van de toenmalige minister van Sport heeft vervalst om ongeautoriseerde betalingen als legitieme uitgaven te presenteren.

Vrolijk was zelf niet aanwezig bij de uitspraak. Volgens informatie uit november verblijft hij buiten Aruba, op een onbekend adres in Slowakije. De verdediging voerde aan dat de dagvaarding ongeldig was omdat deze niet binnen de wettelijke termijn zou zijn betekend. De rechter verwierp dit verweer. Omdat de verdachte geen adres had opgegeven, mocht de oproeping volgens de rechter rechtsgeldig openbaar worden betekend.
Het OM had een zwaardere straf geëist: 30 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf en een beroepsverbod van zeven jaar als ambtenaar. Volgens het OM rechtvaardigden de omvang en ernst van de feiten een stevige sanctie. De rechtbank week daarvan af en legde een lagere straf op, mede omdat Vrolijk inmiddels een deel van het verduisterde bedrag heeft terugbetaald.

Naast de gevangenisstraf kreeg Vrolijk een proeftijd van drie jaar opgelegd en een verbod om gedurende vijf jaar als ambtenaar te werken.

De zaak "Bromelia" heeft ook bredere implicaties. Uit het onderzoek blijkt dat meerdere personen mogelijk betrokken waren bij de financiële

constructies rond SSA. Tegen enkele van hen lopen nog trajecten die mogelijk via een zogeheten TOM-zitting (Transactie Openbaar Ministerie) worden afgehandeld. Daarmee lijkt het juridische vervolg van de affaire nog niet volledig afgerond.

San Nicolas opnieuw in het vizier... Nu in positieve zin...?

Een van de zaken die de regering onder de aandacht heeft gebracht van de parlementaire delegaties die op het eiland waren voor de IPKO-besprekingen, was het raffinaderijterrein in San Nicolas. Wat in de media is vrijgegeven was ons al bekend, maar tegelijkertijd spelen er andere ontwikkelingen, zowel lokaal als internationaal, die wijzen op een zekere urgentie om opnieuw aandacht te besteden aan dit deel van Aruba. Een economisch herstel is niet alleen dringend nodig, maar heeft wellicht ook het potentieel dat onze economie nodig heeft.

Maar om een goed totaaloverzicht hiervan te krijgen is het belangrijk ons af te vragen wat in eerste instantie economische activiteiten van buitenaf Aruba zien als een levensvatbaar alternatief. De geschiedenis van Aruba is voor een groot deel bepaald door economische krachten en politiekemachten van buitenaf, die Aruba zagen als een mogelijke basis voor hun activiteiten. Dat gold voor de winning van goud en fosfaat, daarna voor de aardolie en zelfs het toerisme. Wat de laatstgenoemde twee activiteiten betreft, de olie-industrie zag de eilanden als een optie omdat toentertijd de situatie in Venezuela geen politieke en vooral geen juridische stabiliteit garandeerde. We kunnen zien dat die juridische stabiliteit, of beter gezegd het ontbreken ervan, nog steeds een rol speelt. Maar onze stabiliteit heeft ons toch niet kunnen redden want er speelden nog meer factoren een rol in de teruggang van de olie-industrie op de eilanden; een thema dat we in de afgelopen tien jaar uitvoerig onder de aandacht hebben gebracht.

Ons toerisme kende een eigen geschiedenis die opkwam vanwege enkele belangrijke internationale ontwikkelingen. Een ervan was de grote economische voorspoed in Noord-Amerika en West-Europa na de Tweede Wereldoorlog, die een belangrijke basis schiep van mensen met genoeg middelen om andere landen te gaan verkennen. Het verlies van Cuba als dé toeristische bestemming in het Caribisch gebied na de revolutie,tegen het einde van de jaren 50 van de vorige eeuw,heeft tot gevolg gehad dat men op zoek ging naar toeristische alternatieven in de regio; de rest is, historie.

Nu kijken we alweer aan tegen grote veranderingen op wereldniveau, die economisch gezien gunstig voor ons kunnen uitpakken, maar waarvoor op dit moment niet genoeg duidelijkheid te krijgen is. Om te beginnen de grote veranderingen tussen de voormalige bondgenoten in het Atlantisch pact, waar ogenschijnlijk de beslissing is gevallen bij Canada en de Europese partners om meer hun eigen weg te gaan en niet meer aan het handje van de Verenigde Staten mee te lopen. Dit heeft grote gevolgen voor de heroriëntatie van hun defensie en wederzijdse economische relaties, maar ook voor de betrekkingen met de rest van de wereld. Zo wordt een toenadering zichtbaar op handelsgebied van zowel Canada als Europa, met China, India, Japan, Zuid-Korea, Australia en de Latijns-Amerikaanse landen, waarvan een aantal verenigd in het MercoSur-pact. Het proces van zich ontdoen van economische en handelsbetrekkingen die vaak via de VS lopen, zal de nodige tijd vergen, maar dat neemt niet weg dat we nu al moeten kijken naar wat dit voor ons kan inhouden.Een concrete vraag: in het geval van intensievere Europese handelsbetrekkingen met Azië, Australië en Latijns-Amerika, is er een Europees land dat nu al beschikt over een zekere aanwezigheid bij of op dit continent? Antwoord: het Koninkrijk, met twee gebieden die zeer goede zee- en luchtverbindingen hebben, en niet zo ver van het Panamakanaal verwijderd.We beperken ons hier tot ons eigen eiland, dat beschikt over een van de weinige diepzeehavens in de regio, met een diepte van 42 voet, die beschikbaar is om een doorvoerhaven voor containers te huizen, die tegelijkertijd drie van de – huidige - grootste containerschepen kan ontvangen. Ter illustratie hiervan, even het recente verleden terughalen. Het is niet voor het eerst dat het raffinaderijterrein in deze zin in de belangstelling staat. Meer dan 10 jaar geleden was China geïnteresseerdin het raffinaderijterrein, maar niet vanwege de raffinaderij, maar eerder de havenfaciliteiten. China was echter te veeleisend en wenste 100 jaar erfpachtrechten en de controle op het terrein via hun eigen geüniformeerde korpsen. De ‘deal’ ketste af en China ging in Jamaica onderhandelen, waar men het aanbod accepteerde. Maar, de wereld ontwikkelt zich verder en afgezien van die buitensporige eisen zijn de technische mogelijkheden nog steeds identiek. Wellicht een mogelijkheid voor een andere partij, die minder geopolitiek maar meer commercieel denkt? Een containerhaven onder Nederlands/Europees beheer? We zeggen niet dat dit per se moet lukken, maar we hoeven ook niet te zitten wachten totdat anderen van buitenaf ons komen vertellen wat er allemaal zou kunnen.

We zijn ons overigens bewust van de wens van ons parlement om de mogelijkheden te onderzoeken in de aardoliehandel tussen de Verenigde Staten en Venezuela. Daar zijn we niet zo optimistisch over, maar niet zonder argumenten. Het gaat al sowieso niet om een raffinaderij, maar uitsluitend om olieoverslagin hetnetwerk van het internationale olietransport. De mogelijkheden om in die activiteit te concurreren kunnen behoorlijk tijdelijk van aard zijn, hetgeen twijfels schept over het terugverdienen van de investeringen die moeten worden gedaan. Dat raakt dan niet de bestemming die men aan het zoeken is voor het raffinaderijterrein, dus als er twee levensvatbare voorstellen zijn hoeven die niet tegenstrijdig te zijn.

Tenslotte dan nog dit. Als Aruba als basis zou dienen voor een Nederlands/ Europees project, dan zou dit moeten voldoen aan de Europese normen voor diens ‘carbon footprint’. Dit zal leiden tot de noodzaak van hernieuwbare energie van een omvang dat nu niet aanwezig is. Maar dat is een thema voor een volgende gelegenheid.

AHATA weerspreekt uitspraken premier en pleit voor democratisch dialoogproces

De Aruba Hotel and Tourism Association (AHATA) heeft publiekelijk afstand genomen van uitspraken van premier Mike Eman (AVP), waarin werd gesteld dat de hotel- en hospitalitysector niet bereid zou zijn om in dialoog te treden met de regering. In een uitgebreid persbericht presenteert de brancheorganisatie een chronologisch overzicht van bijeenkomsten, brieven en voorstellen dat volgens haar een ander beeld schetst.

Volgens AHATA heeft de premier herhaaldelijk verklaard dat “AHATA of de hotels” geen dialoog willen. De organisatie zegt zich daarom genoodzaakt te voelen de communicatie sinds het aantreden van de huidige regering begin 2025 te verduidelijken. De spanningen tussen overheid en sector lopen de laatste maanden op, met name rond twee dossiers: het voorstel voor een moratorium op nieuwe hotelkamers en het debat over toegang tot openbare stranden, waaronder het gebruik van palapa’s bij hotels.

AHATA stelt dat er sinds juni 2025 meerdere gesprekken hebben plaatsgevonden tussen hotelmanagers en de premier. Tijdens drie opeenvolgende bijeenkomsten zou de sector hebben aangegeven het principe van beheersing van groei te begrijpen, maar ook hebben benadrukt dat investeringsbeslissingen bij individuele investeerders liggen die beschikken over geldige vergunningen. De organisatie adviseerde de regering om het gesprek rechtstreeks met deze investeerders te voeren en om eventuele bouwbeperkingen ook te laten gelden voor condominiumontwikkelingen.

Wat betreft het bredere overlegproces zegt AHATA consequent te hebben gepleit voor een gestructureerde en inclusieve aanpak, waarbij stakeholders gezamenlijk de agenda, deelnemerslijst en voorbereiding bepalen. In augustus 2025 diende de organisatie een formeel voorstel in voor een nationaal dialoogproces, waarop het ministerie aanvankelijk positief reageerde. Volgens AHATA volgde echter kort daarna een uitnodiging voor een eenzijdig georganiseerde bijeenkomst, zonder de eerder afgesproken gezamenlijke voorbereiding.

De recente uitnodiging voor een zogeheten “Sociaal Dialoog” vormde volgens AHATA een nieuw breekpunt. De sector ontving naar eigen zeggen minder dan 24 uur van tevoren een uitnodiging, inclusief meerdere documenten en agendapunten die eenzijdig waren vastgesteld. AHATA en andere brancheorganisaties vroegen om meer voorbereidingstijd en inspraak in de agenda.

Ook in het strandendossier zegt AHATA herhaaldelijk om overleg te hebben gevraagd, onder meer over de aangekondigde nieuwe Beach Policy. De organisatie benadrukt dat zij het publieke karakter van de stranden respecteert en wil bijdragen aan oplossingen die zowel lokale bewoners als toeristen beschermen tegen conflicten over schaduwplekken.

In scherpe bewoordingen waarschuwt AHATA ervoor dat de sector niet mag worden neergezet als tegenstander van de gemeenschap. Tegelijkertijd benadrukt de organisatie bereid te blijven tot overleg, mits dat plaatsvindt binnen een redelijk en respectvol proces. Met het toerisme als economische pijler van Aruba staat er volgens beide partijen veel op het spel — en groeit de druk om alsnog tot een gezamenlijk traject te komen.

RvA wijst de LIM-wet in huidige vorm af en vraagt om zorgvuldiger en transparanter wetgevingsproces

De Raad van Advies (RvA) heeft recentelijk ernstige juridische en constitutionele bezwaren geuit tegen voorgestelde wijzigingen in het Arubaanse wetgevingskader dat de vervolging van politieke ambtsdragers regelt. De Raad richt zich daarbij op amendementen die zijn ingebracht in een ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening instelling ministeries (LIM), in het bijzonder het recent toegevoegde artikel 14 dat betrekking heeft op de behandeling van zogenoemde ambtsdelicten.

In een artikel in de vorige editie van Bon Dia Aruba werd reeds uiteengezet dat de RvA van oordeel is dat het voorgestelde amendement op de LIM niet in overeenstemming is met het constitutionele kader van Aruba. Het amendement beoogt te regelen hoe ministers en Statenleden worden vervolgd voor ambtsmisdrijven door de bevoegdheid toe te kennen aan de Hoge Raad der Nederlanden. Volgens de RvA is dit echter in strijd met zowel de Arubaanse Grondwet als met rijkswetgeving, aangezien een dergelijke bevoegdheidswijziging niet via louter lokale wetgeving kan plaatsvinden.

De RvA heeft tevens kritiek geuit op het wetgevingsproces en gewaarschuwd dat het voorstel onduidelijk is, onvoldoende wordt gemotiveerd en fundamentele rechtsbeginselen – zoals de rechterlijke structuur en het recht op hoger beroep – kan ondermijnen.

In dit artikel wordt nader ingegaan op de analyse van de RvA met betrekking tot artikel 14, waarbij de tekst van het amendement en de bijbehorende toelichting worden beoordeeld.

Zoals reeds aangegeven concludeert het adviesorgaan dat de voorgestelde bepalingen, in hun huidige formulering, onverenigbaar zijn met hogere rechtsnormen, waaronder het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Grondwet van Aruba en internationale verdragsverplichtingen. Daarom adviseert de Raad om de landsverordening niet in haar huidige vorm te bekrachtigen.

Centraal in de controverse staat artikel 14, dat een bijzondere procedure introduceert voor de vervolging en berechting van ministers, voormalige ministers en Statenleden die worden beschuldigd van ambtsmisdrijven. De bepaling beoogt de Arubaanse aanpak in lijn te brengen met die van Europees Nederland, waar dergelijke zaken door de Hoge Raad worden behandeld als rechter in eerste en enige aanleg.

Volgens de RvA leidt deze benadering echter tot meerdere lagen van juridische inconsistentie. Het Arubaanse rechtsstelsel voorziet reeds in een functionerend kader voor de vervolging van publieke functionarissen. Onder het huidige systeem worden zaken onderzocht en vervolgd door het Openbaar Ministerie, berecht in eerste aanleg door het Gerecht in Eerste Aanleg en kan hoger beroep worden ingesteld bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, met de mogelijkheid van cassatie bij de Hoge Raad.

De RvA benadrukt dat deze meerlagige rechterlijke structuur voldoet aan internationale rechtsnormen, waaronder het recht op hoger beroep. Het voorgestelde amendement zou daarentegen de procedure concentreren in één instantie bij de Hoge Raad, zonder mogelijkheid van hoger beroep, hetgeen in strijd kan komen met artikel 14, vijfde lid, van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, dat het recht waarborgt om een veroordeling te laten toetsen door een hoger gerecht.

Naast procedurele rechtvaardigheid wijst de RvA op constitutionele bezwaren met betrekking tot rechterlijke bevoegdheid. De Arubaanse Grondwet draagt de rechtspraak op aan de eigen rechterlijke macht, in het bijzonder aan rechters binnen het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Het toekennen van oorspronkelijke strafrechtelijke bevoegdheid aan de Hoge Raad in zaken betreffende Arubaanse ambtsdragers zou inbreuk maken op deze constitutionele regeling.

De RvA betwist tevens de toelichting bij het amendement, waarin wordt gesteld dat geen nieuwe bevoegdheden aan de Hoge Raad worden toegekend. Volgens de Raad is dit onjuist. Het voorstel zou de jurisdictie van de Hoge Raad feitelijk uitbreiden, verder dan thans voorzien in bestaande rijkswetgeving, die haar rol in Caribische rechtsgebieden voornamelijk beperkt tot cassatierechtspraak.

Een ander punt van kritiek betreft het gebrek aan duidelijkheid in het voorgestelde juridische kader. Het amendement verwijst naar een "bijzondere procedure" en "bestaande rijkswetgeving" zonder concreet aan te geven welke specifieke bepalingen van toepassing zijn. Deze ambiguïteit maakt het moeilijk om de praktische implicaties van het voorstel te beoordelen en tast de rechtszekerheid aan.

De RvA plaatst bovendien vraagtekens bij de keuze om een systeem over te nemen dat in Nederland zelf onderwerp is van heroverweging. Op basis van recente evaluaties, waaronder rapporten van deskundigencommissies en juridische herzieningen, merkt de Raad op dat het Nederlandse model breed is bekritiseerd als ineffectief en sterk gepolitiseerd. Er is op gewezen dat nog nooit een Nederlandse minister of parlementariër is vervolgd onder het huidige kader voor ambtsmisdrijven, ondanks verschillende onderzoeken.

Critici van het Nederlandse systeem hebben gewezen op structurele tekortkomingen, waaronder de betrokkenheid van politieke organen bij beslissingen om vervolging in te stellen en het ontbreken van duidelijke procedurele waarborgen. Deze tekortkomingen hebben geleid tot oproepen tot hervorming, waaronder voorstellen om de vervolgingsbevoegdheid toe te vertrouwen aan onafhankelijke juridische actoren en om een meerlagige rechterlijke toetsing te herstellen.

Tegen deze achtergrond uit de RvA zijn zorg dat Aruba een systeem overweegt over te nemen dat elders juist wordt afgebouwd. De Raad stelt vast dat het huidige Arubaanse kader, gebaseerd op reguliere strafprocedures, effectief lijkt te functioneren en heeft geleid tot veroordelingen in zaken waarbij publieke functionarissen betrokken waren.

De RvA wijst ook op praktische onzekerheden die voortvloeien uit het voorgestelde amendement. Het is bijvoorbeeld onduidelijk wie onder het nieuwe systeem vervolging zal initiëren en hoe informatie over vermeende ambtsmisdrijven aan Nederlandse autoriteiten zal worden overgedragen. Ook rijzen vragen over de rol van het Arubaanse Openbaar Ministerie en de beschikbaarheid van lokale onderzoeksfaciliteiten ter ondersteuning van zaken die door de Hoge Raad zouden worden behandeld.

Daarnaast waarschuwt de Raad dat het voorstel politieke invloed op het vervolgingsproces kan introduceren, afhankelijk van hoe de besluitvorming omtrent het starten van procedures wordt ingericht. Dit zou indruisen tegen het beginsel van onafhankelijke vervolging dat aan het huidige systeem ten grondslag ligt.

Ook de wetgevingscontext waarin het amendement is ingebracht, krijgt kritiek. Volgens de RvA is de bepaling via een amendement tijdens het parlementaire debat toegevoegd, in plaats van opgenomen te zijn in het oorspronkelijke ontwerp. Daardoor is zij niet vooraf onderworpen aan consultatie of diepgaande analyse, wat vragen oproept over de zorgvuldigheid van de voorbereiding.

Volgens de RvA vereist een maatregel van dergelijke constitutionele betekenis een grondige probleemanalyse, duidelijke beleidsdoelstellingen en consultatie van relevante stakeholders, waaronder juridische instellingen. Het ontbreken van deze elementen wijst er volgens de Raad op dat het voorstel onvoldoende is uitgewerkt.

De Raad betoogt voorts dat de materie van artikel 14 niet thuishoort in een wet die de inrichting van ministeries regelt. Vraagstukken rond vervolging en berechting van politieke ambtsdragers raken fundamentele aspecten van het constitutioneel recht en dienen daarom op constitutioneel niveau te worden geregeld, in plaats van via gewone wetgeving.

Een dergelijke benadering zou ook grotere stabiliteit en bescherming bieden tegen politiek gemotiveerde wijzigingen, gezien de strengere procedures die gelden voor grondwetswijzigingen. Bovendien zou iedere wijziging die de bevoegdheid van de Hoge Raad raakt, via rijkswetgeving moeten worden geregeld overeenkomstig het Statuut.

In zijn slotopmerkingen herhaalt de RvA dat het voorgestelde amendement onverenigbaar is met meerdere rechtsnormen en onvoldoende wordt gemotiveerd. De toelichting slaagt er volgens de Raad niet in concrete tekortkomingen in het huidige systeem aan te tonen, noch overtuigend uit te leggen hoe de voorgestelde wijzigingen deze zouden oplossen.

Om die reden adviseert de RvA om de landsverordening niet in haar huidige vorm te bekrachtigen, onder verwijzing naar conflicten met het Statuut, de Grondwet en internationale verdragsverplichtingen. De Raad benadrukt tevens het belang van zorgvuldige wetgeving en naleving van gevestigde procedures, in het bijzonder bij kwesties van constitutionele aard.

De RvA besluit met een bredere reflectie op het wetgevingsproces en merkt op dat de introductie van complexe en verstrekkende amendementen zonder adequate voorbereiding de kwaliteit en samenhang van het rechtsstelsel ondermijnt. De Raad pleit voor een meer doordachte en transparante benadering van wetgeving, vooral in domeinen die het machtsevenwicht en de rechtsbedeling raken.

Nu de regering haar volgende stappen overweegt, zal de Raad van Advies naar verwachting een centrale rol blijven spelen in het debat over hoe Aruba de vervolging van zijn hoogste publieke ambtsdragers moet regelen.

College financieel toezicht: Curaçao loopt miljoenen mis aan dividendinkomsten

(CuraçaoChronicle) – De regering van Curaçao laat mogelijk miljoenen guldens aan inkomsten liggen door onvoldoende rendement te halen uit staatsdeelnemingen. Dat stelt het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft), dat pleit voor een geïntegreerd deelnemingenbeleid en actiever aandeelhouderschap.

Volgens het Cft is in de begroting voor 2026 slechts zeven miljoen gulden opgenomen aan verwachte dividendinkomsten van overheidsbedrijven, terwijl deze ondernemingen gezamenlijk meer dan 100 miljoen gulden winst genereren. Het toezichthoudend orgaan ziet hierin een aanwijzing voor structurele tekortkomingen in het beheer en toezicht op staatsdeelnemingen.

Het Cft waarschuwt dat financiële risico's binnen overheidsbedrijven directe gevolgen kunnen hebben voor de landsbegroting. Daarom zijn betere controlemechanismen en duidelijke afspraken over winstuitkering noodzakelijk. Zonder dergelijke maatregelen blijven potentiële inkomsten onbenut en worden begrotingsrisico's onvoldoende beheerst, aldus het college.

Een geïntegreerd deelnemingenbeleid zou de overheid meer inzicht geven in de financiële positie en risico's van haar bedrijven. Tegelijkertijd kan daarmee meer grip worden verkregen op dividendstromen. Volgens het Cft kunnen hogere en voorspelbaardere dividendinkomsten worden ingezet voor sociale prioriteiten of ter versterking van de algemene financiële positie van Curaçao.

Opvallend is dat het onderwerp staatsdeelnemingen niet werd genoemd in de openbare communicatie van de regering na overleg met het Cft. In de officiële verklaring kwamen thema's als economische groei, begrotingsoverschotten en de Belastingdienst wel aan bod, maar werd geen verwijzing gemaakt naar de aanbevelingen over staatsdeelnemingen of de mogelijkheid van aanzienlijk hogere dividendopbrengsten.

Daardoor blijft een concreet financieel aandachtspunt dat door het Cft is aangekaart vooralsnog onbeantwoord in de regeringsreactie, ondanks de potentiële impact op de overheidsfinanciën en de lange termijn houdbaarheid van de begroting.

Emsley Tromp opnieuw veroordeeld in hoger beroep, zes maanden voorwaardelijk

(CuraçaoChronicle) – De voormalige president van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, Emsley Tromp, is opnieuw veroordeeld in hoger beroep en heeft een volledig voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden opgelegd gekregen. De uitspraak werd woensdag gedaan in een zaak rond valsheid in geschrifte en medeplichtigheid.

De straf houdt verband met Tromps rol als medeplichtige bij het vervalsen van documenten in een zaak waarbij ook een voormalige collega van de Centrale Bank betrokken was. Volgens het Hof is invloed aangewend om een financiering van 400.000 Amerikaanse dollar te verkrijgen voor de aankoop van een onroerend goed. Een deel van dat bedrag zou vervolgens zijn overgemaakt naar persoonlijke bankrekeningen.

Tromp was eerder al veroordeeld in een andere zaak wegens frauduleuze handelingen. In de huidige procedure lag de nadruk specifiek op zijn rol als medeplichtige en niet als hoofdverdachte.
In januari eiste het Openbaar Ministerie opnieuw een volledig voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden in het hoger beroep. Het Hof heeft die eis gevolgd in zijn uitspraak.

De opgelegde straf betekent dat Tromp niet daadwerkelijk naar de gevangenis hoeft, tenzij hij zich binnen de proeftijd opnieuw schuldig maakt aan een strafbaar feit. Met het vonnis komt een einde aan de hogerberoepsprocedure in deze zaak, waarbij de eerdere vaststellingen van wangedrag in verband met documentvervalsing en onregelmatige financiële transacties zijn bevestigd.

OM mag vrouw niet opnieuw vervolgen voor mensenhandel in Curaçaose drugszaak

(CuraçaoChronicle) – Het Openbaar Ministerie in Nederland mag een vrouw niet opnieuw vervolgen voor mensenhandel in een zaak die verband houdt met drugssmokkel via Curaçao. Dat heeft de Rechtbank Noord-Holland bepaald. Volgens de rechtbank is sprake van dezelfde feiten waarvoor de vrouw eerder al onherroepelijk is veroordeeld.

De vrouw werd in 2023 definitief veroordeeld wegens medeplegen van de uitvoer van cocaïne. In die zaak werd gebruikgemaakt van een minderjarige koerier: haar veertienjarige nichtje, dat de drugs vervoerde. In een nieuwe strafzaak probeerde het Openbaar Ministerie haar alsnog te vervolgen voor mensenhandel, met het argument dat zij het minderjarige familielid had uitgebuit bij hetzelfde drugstransport.

De rechtbank verklaarde het OM echter niet-ontvankelijk. Volgens de rechters gaat het om hetzelfde feitencomplex en hetzelfde handelen waarvoor de vrouw al is veroordeeld. Een tweede vervolging voor mensenhandel is daarom in strijd met het ne bis in idem-beginsel, dat bepaalt dat niemand twee keer mag worden berecht voor hetzelfde strafbare feit.

Hoewel mensenhandel en drugssmokkel juridisch verschillende delicten zijn, oordeelde de rechtbank dat de feitelijke gedragingen in deze zaak nagenoeg identiek zijn. Het inzetten van de minderjarige koerier was al meegewogen in de eerdere veroordeling en bij het bepalen van de straf.

Door de uitspraak is de nieuwe strafzaak tegen de vrouw beëindigd. Er zal geen inhoudelijke behandeling plaatsvinden van de aanklacht wegens mensenhandel.

